

แนวทางในการพัฒนาการจัดทำบทความวิจัยปริทัศน์
ของกลุ่มงานวิจัยและพัฒนา สำนักวิชาการ
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

นางสาววิจิตรา ประยูรวงษ์

รายงานวิชาการนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
การพัฒนานักบริหารระดับสูงสำหรับข้าราชการรัฐสภาสามัญ รุ่นที่ 13
สถาบันพระปกเกล้า
พ.ศ. 2564
ลิขสิทธิ์ของสถาบันพระปกเกล้า

**แนวทางในการพัฒนาการจัดทำบทความวิจัยปริทัศน์ของกลุ่มงานวิจัย
และพัฒนา สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร**

โดย

นางสาววิจิตรา ประยูรวงษ์

รหัสประจำตัว 64-13-96

สถาบันพระปกเกล้า

รายงานวิชาการส่วนบุคคล เรื่อง แนวทางในการพัฒนาการจัดทำบทความ
วิจัยปริทัศน์ของกลุ่มงานวิจัยและพัฒนา
สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการ
สภาผู้แทนราษฎร

อาจารย์ที่ปรึกษา :

(อาจารย์วิทวิส ชัยภาคภูมิ)

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม :

(อาจารย์กู่เกียรติ ภูมิรัตน์)

อนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรการพัฒนานักบริหารระดับสูง
สำหรับข้าราชการรัฐสภาสามัญ รุ่นที่ 13

(ศาสตราจารย์วุฒิสาร ตันไชย)

เลขาธิการสถาบันพระปกเกล้า

บทคัดย่อ

ชื่อผู้จัดทำ : นางสาววิจิตรา ประยูรวงษ์ นักศึกษาสถาบันพระปกเกล้า
 หลักสูตรการพัฒนานักบริหารระดับสูงสำหรับข้าราชการรัฐสภาสามัญ รุ่นที่ 13
 ชื่อหัวข้อเอกสาร : แนวทางในการพัฒนาการจัดทำบทความวิจัยปริทัศน์ของกลุ่มงานวิจัยและพัฒนา
 สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
 อาจารย์ที่ปรึกษา : อาจารย์วิฑูรย์ ชัยภาคภูมิ
 อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม : อาจารย์กัญเกียรติ ภูมิรัตน์

เอกสารวิชาการกรณีศึกษาส่วนบุคคลเรื่อง “แนวทางในการพัฒนาการจัดทำบทความวิจัยปริทัศน์ของกลุ่มงานวิจัยและพัฒนา สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการจัดทำบทความวิจัยปริทัศน์ของกลุ่มงานวิจัยและพัฒนา สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และเพื่อกำหนดแนวทางในการพัฒนาการจัดทำบทความวิจัยปริทัศน์ของกลุ่มงานวิจัยและพัฒนา สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร โดยวิธีการศึกษาเชิงคุณภาพจากเอกสารการวิเคราะห์ข้อมูลบทความวิจัยปริทัศน์และการประชุมกลุ่มย่อย (Focus group) บุคลากรที่ปฏิบัติงาน จากผลการศึกษาพบว่า

1. สภาพการดำเนินการจัดทำบทความวิจัยปริทัศน์ของกลุ่มงานวิจัยและพัฒนา สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร พบว่า บทความวิจัยปริทัศน์ จัดทำขึ้นเพื่อเผยแพร่ความรู้และผลงานทางวิชาการในเรื่องหรือประเด็นใดประเด็นหนึ่งที่น่าสนใจ โดยการศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ สังเคราะห์แนวคิด องค์ความรู้ ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อประมวลความรู้ หาข้อสรุป และข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในวงสาธารณะและกิจการที่เกี่ยวกับฝ่ายนิติบัญญัติเพื่อให้สมาชิก รัฐสภา สามารถนำข้อมูลไปใช้สนับสนุนในการปฏิบัติงานได้ โดยมีบุคลากรที่มีประสบการณ์ด้านการวิจัยมากกว่าสิบปีและบุคลากรที่เป็นคนรุ่นใหม่ในสัดส่วนจำนวนใกล้เคียงกัน ในระยะแรกมีการจัดทำบทความเป็นทีม โดยจัดแบ่งทีมให้มีระดับความเชี่ยวชาญคละกันไปเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน หลังจากนั้น จึงได้มีการปรับเปลี่ยนเป็นการจัดทำรายบุคคลเพื่อให้มีความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน

2. คุณลักษณะและองค์ประกอบของบทความวิจัยปริทัศน์ของกลุ่มงานวิจัยและพัฒนา สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร พบว่า ประเด็นหรือเรื่องที่ศึกษามีทั้งด้านกฎหมาย เศรษฐกิจและสังคม มีวิธีการได้มาซึ่งหัวข้อ มีทั้งเลือกตามความสนใจของตนเอง ตามความต้องการของสมาชิกรัฐสภา ผู้บริหาร และเลือกตามความสนใจของสังคม โดยมีองค์ประกอบของบทความ โดยมากเป็นไปตามมาตรฐานวิชาการ ส่วนเนื้อเรื่องมีการใช้ข้อมูลที่แตกต่างกันไปตามชื่อเรื่อง

หรือประเด็นที่ต้องการศึกษา อาทิ นโยบายรัฐบาล ยุทธศาสตร์แผนงาน กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ผลงานวิจัยหรือผลการศึกษาที่เกี่ยวข้อง ทั้งของในประเทศและต่างประเทศ โดยไม่มีบทวิจารณ์ แต่มีส่วนของความคิดเห็นของผู้จัดทำ มีการอ้างอิงเอกสารและบรรณานุกรม ไม่มีภาคผนวก ประเภทของแหล่งอ้างอิงมีทั้งหนังสือ บทความวารสาร และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ภาษาของแหล่งอ้างอิงมีบางฉบับที่มีการใช้ภาษาอังกฤษ

3. ปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบทความวิจัยปริทัศน์ของกลุ่มงานวิจัยและพัฒนา สำนักวิชาการ พบว่า 1) ด้านบุคลากร มีความรู้ความสามารถรวมถึงทักษะความชำนาญที่แตกต่างกัน มีอายุวัยและประสบการณ์ที่แตกต่างกัน ทำให้มีทักษะและประสบการณ์ในการสืบค้นข้อมูล และการเรียบเรียงข้อมูลที่แตกต่างกัน รวมถึงบุคลากรบางรายยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเขียนงานวิชาการ และการอ้างอิงทางบรรณานุกรมทำให้งานขาดความน่าเชื่อถือ 2) ด้านกระบวนการปฏิบัติงาน มีการใช้ระยะเวลาในการศึกษาค้นคว้ารวบรวมข้อมูลค่อนข้างมาก การจัดทำยังขาดการวางกรอบหรือโครงเรื่องให้สอดคล้องกับชื่อเรื่องที่น่าสนใจ ข้อมูลที่ได้มาไม่ทันสมัยไม่น่าสนใจ ประเด็นในแต่ละหัวข้อไม่น่าเชื่อมโยงกัน ขาดทักษะในการสืบค้นข้อมูล ขาดทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ รวมถึงการขาดทักษะด้านภาษาต่างประเทศ 3) ช่องทางการเผยแพร่ มีช่องทางเดียวโดยผ่านทางเว็บไซต์หอสมุดรัฐสภา ขาดการประชาสัมพันธ์ให้เป็นที่รู้จักในวงกว้าง และขาดความร่วมมือในการสร้างเครือข่ายเผยแพร่ข้อมูลร่วมกับหน่วยงานอื่น

4. แนวทางการพัฒนาการจัดทำบทความวิจัยปริทัศน์ ได้แก่ 1) ด้านบุคลากร กำหนดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน หรือการถ่ายทอดองค์ความรู้ภายในกลุ่มงาน เพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 2) ด้านกระบวนการปฏิบัติงาน กำหนดแผนงานตามยุทธศาสตร์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และยุทธศาสตร์ของสำนักวิชาการ โดยจัดทำเป็นกิจกรรมในแผนการดำเนินงาน ทั้งแผนระยะสั้นและแผนระยะยาว โดยแผนระยะสั้น ให้ศึกษาหัวข้อตามความต้องการของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จากการสอบถามหรือสำรวจความคิดเห็น รวมถึงประเด็นที่น่าสนใจต่าง ๆ ส่วนแผนระยะยาว ให้พิจารณาหัวข้อจากแผนยุทธศาสตร์ชาติ รัฐธรรมนูญ หรือเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) มาเป็นหัวข้อในการจัดทำบทความวิจัยปริทัศน์ โดยพิจารณามอบหมายงานตามความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ ทักษะ สมรรถนะของตำแหน่งของผู้จัดทำ กำหนดแนวทางและขั้นตอนการปฏิบัติงานให้ชัดเจน เพื่อความเป็นมาตรฐานในการปฏิบัติงาน รวมถึงกำหนดให้มีบรรณาธิการ หรือ peer review ในการตรวจอ่าน 3) ด้านช่องทางการเผยแพร่ จัดให้มีช่องทางการเผยแพร่ให้มีความหลากหลายและเข้าถึงง่าย มีการประชาสัมพันธ์ให้เป็นที่รู้จักและสร้างความร่วมมือกับเครือข่ายหรือองค์กรที่เกี่ยวข้อง เพื่อการเผยแพร่ข้อมูลร่วมกัน

กิตติกรรมประกาศ

การจัดทำเอกสารวิชาการกรณีศึกษาส่วนบุคคล เรื่อง แนวทางในการพัฒนาการจัดทำบทความวิจัยปริทัศน์ ของกลุ่มงานวิจัยและพัฒนา สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เป็นส่วนหนึ่งของการอบรมหลักสูตรการพัฒนานักบริหารระดับสูงสำหรับข้าราชการรัฐสภาสามัญ รุ่นที่ 13 สถาบันพระปกเกล้า เอกสารฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาจากอาจารย์วิฑูรย์ ชัยภาคภูมิ อาจารย์ที่ปรึกษาในการให้คำปรึกษาแนะนำข้อคิดเห็นอันเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาวิจัย ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณท่านไว้ ณ โอกาสนี้

นอกจากนี้ ผู้ศึกษาขอขอบคุณคุณคณาจารย์ และเจ้าหน้าที่ของสถาบันพระปกเกล้าผู้ดูแลหลักสูตรทุกท่าน ขอขอบคุณผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงานในสำนักวิชาการและสำนักอื่นที่คอยสนับสนุน ให้ความช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ และเป็นกำลังใจอย่างดีเสมอมา

สุดท้ายนี้ ขอขอบพระคุณผู้บริหารของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรที่สนับสนุน และให้โอกาสในการศึกษาหลักสูตรนี้ รวมถึงเพื่อนร่วมรุ่นที่ 13 ทุกท่าน และผู้ศึกษาหวังเป็นอย่างยิ่งว่า เอกสารวิชาการฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ในการปฏิบัติงานของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรต่อไป

นางสาววิจิตรา ประยูรวงษ์

นักศึกษาหลักสูตรการพัฒนานักบริหารระดับสูง

สำหรับข้าราชการรัฐสภาสามัญ รุ่นที่ 13

สถาบันพระปกเกล้า

มีนาคม 2565

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญภาพ	ช
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของการศึกษา	1
1.2 วัตถุประสงค์การศึกษา	2
1.3 ขอบเขตการศึกษา	2
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ	3
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	
2.1 แนวคิดการจัดทำเอกสารวิชาการ	4
2.2 แนวคิดการจัดทำบทความปริทัศน์	8
2.3 แนวคิดการวิเคราะห์และสังเคราะห์	10
2.4 แนวคิดเกี่ยวกับนโยบายของหน่วยงาน	12
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	14
บทที่ 3 วิธีการศึกษา	
3.1 วิธีการศึกษา	17
3.2 การวิเคราะห์ข้อมูล	17
บทที่ 4 ผลการศึกษา	
4.1 สภาพการดำเนินการจัดทำบทความวิจัยปริทัศน์ของกลุ่มงาน วิจัยและพัฒนา สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร	19
4.2 คุณลักษณะและองค์ประกอบของบทความวิจัยปริทัศน์ของกลุ่มงาน วิจัยและพัฒนา สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร	25
4.3 ปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบทความวิจัยปริทัศน์ของกลุ่มงาน วิจัยและพัฒนา สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร	29

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
4.4 แนวทางการพัฒนาการจัดทำบทความวิจัยปริทัศน์ของกลุ่มงาน วิจัยและพัฒนา สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร	30
บทที่ 5 สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ	
5.1 สรุปผลการศึกษา	36
5.2 ข้อเสนอแนะ	39
บรรณานุกรม	41
ภาคผนวก	42
ประวัติผู้ศึกษา	43

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 แสดงองค์ประกอบของบทความปริทัศน์	9
2 แสดงจำนวนบุคลากรของกลุ่มงานวิจัยและพัฒนา ปี 2564 จำแนกตามสายงาน ระดับความเชี่ยวชาญ อายุ และประสบการณ์	21
3 แสดงรายชื่อบทความวิจัยปริทัศน์ ตั้งแต่ ฉบับ1-17 (เดือนสิงหาคม 2563-ธันวาคม 2564)	21
4 แสดงชื่อเรื่องที่ศึกษา จำแนกตามหมวดหมู่ และวิธีได้มาซึ่งหัวข้อ	25
5 แสดงการเปรียบเทียบระหว่างปัญหาและอุปสรรค และแนวทางการพัฒนาการจัดทำบทความวิจัยปริทัศน์	32

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 แสดงภารกิจของกลุ่มงานวิจัยและพัฒนา สำนักวิชาการ	20
2 แสดงแผนภาพขั้นตอนปฏิบัติงานการจัดทำบทความวิจัยปริทัศน์	24

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของการศึกษา

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เป็นองค์กรที่มีหน้าที่เกี่ยวกับราชการประจำของสภาผู้แทนราษฎร และเป็นหน่วยงานที่ให้การสนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา และคณะกรรมการธิการ ทั้งในด้านการประชุมสภาผู้แทนราษฎร และการประชุมคณะกรรมการ และการปฏิบัติงานของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในเรื่องต่าง ๆ รวมทั้งการให้บริการข้อมูลทางวิชาการ ทั้งนี้ การให้บริการงานวิจัยของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ได้มอบหมายความรับผิดชอบให้กลุ่มงานวิจัยและพัฒนา สำนักวิชาการ มีหน้าที่ความรับผิดชอบในการดำเนินการศึกษา รวบรวมวิจัยในประเด็นปัญหาด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองการปกครองที่เกิดขึ้น หรือคาดว่าจะเกิดขึ้นและจะมีผลกระทบต่อประชาชน ดำเนินการส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานวิจัยและสนับสนุนนักวิจัยเพื่อพัฒนางานวิชาการด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองการปกครอง ตลอดจนดำเนินการให้มีการนำผลงานวิจัยมาใช้ประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรม โดยมีการจัดทำเอกสารวิชาการเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา กรรมการ ข้าราชการ บุคคลในวงงานรัฐสภา และเผยแพร่ความรู้แก่ประชาชน ได้แก่ เอกสารข่าวสารวิจัยและพัฒนา บทความวิจัยเพื่อออกอากาศในรายการวิจัยก้าวไกล รายงานวิจัยส่วนบุคคล และบทความวิจัยปริทัศน์ (Research Review Article)

บทความวิจัยปริทัศน์ เป็นเอกสารวิชาการที่ผลิตเป็นรายเดือน ดำเนินการจัดทำและเผยแพร่ฉบับแรกเมื่อเดือนสิงหาคม ปี 2563 ถือเป็นเอกสารวิชาการประเภทใหม่ของสำนักวิชาการที่ได้ดำเนินการจัดทำขึ้น มีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่ความรู้และผลงานทางวิชาการในเรื่องหรือประเด็นใดประเด็นหนึ่งที่น่าสนใจ โดยการศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์ สังเคราะห์แนวคิด องค์ความรู้ ผลงานวิจัย และผลการสัมมนาที่เกี่ยวข้อง เพื่อประมวลความรู้ หาข้อสรุปและข้อเสนอแนะในประเด็นต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ในวงสาธารณะและกิจการที่เกี่ยวกับฝ่ายนิติบัญญัติ เพื่อให้สมาชิกวุฒิสภา ข้าราชการ ตลอดจนบุคคลในวงงานรัฐสภา สามารถนำข้อมูลไปใช้สนับสนุนในการปฏิบัติงานได้ โดยกลุ่มงานวิจัยและพัฒนาได้ดำเนินการจัดทำบทความวิจัยปริทัศน์มาแล้วเป็นระยะเวลาปีกว่าแต่ที่ผ่านมายังไม่เคยได้มีการศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการจัดทำบทความวิจัยปริทัศน์มาก่อน อีกทั้ง ในคู่มือการจัดทำเอกสารวิชาการของสำนักวิชาการ และคู่มือขั้นตอนการปฏิบัติงานของกลุ่มงานวิจัยและพัฒนา

สำนักวิชาการ ยังไม่มีการกำหนดองค์ประกอบและขั้นตอนในการจัดทำบทความวิจัยปริทัศน์ และจากการปฏิบัติงานและประสบการณ์ของผู้ศึกษา ได้พบประเด็นปัญหาในการจัดทำบทความวิจัยปริทัศน์ คือ การจัดทำมีความล่าช้า ออกเผยแพร่ไม่เป็นไปตามกำหนด ใช้ระยะเวลาในการรวบรวม เรียบเรียงข้อมูล และสืบค้นงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเด็นที่ศึกษาได้น้อย

ดังนั้น จากสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการจัดทำบทความวิจัยปริทัศน์ในด้านประเด็นหรือเรื่องที่ศึกษา, วิธีการได้มาซึ่งหัวข้อหรือเรื่องที่จะเขียน, องค์ประกอบของบทความ, รูปแบบของเอกสารงานวิจัยที่นำมาเป็นข้อมูลในการจัดทำบทความ, ภาษาของแหล่งอ้างอิง, ประเภทของแหล่งอ้างอิง และศึกษาสภาพการดำเนินงาน และปัญหาอุปสรรคในการจัดทำบทความวิจัยปริทัศน์ รวมถึงกำหนดแนวทางการพัฒนาการจัดทำบทความวิจัยปริทัศน์ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ สามารถนำไปอ้างอิงทางวิชาการ เพื่อให้มีการจัดทำเผยแพร่ตามกำหนดเวลา และเป็นไปตามมาตรฐานวิชาการ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์การศึกษา

1. เพื่อศึกษาการจัดทำบทความวิจัยปริทัศน์ของกลุ่มงานวิจัยและพัฒนา สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
2. เพื่อกำหนดแนวทางในการพัฒนาการจัดทำบทความวิจัยปริทัศน์ของกลุ่มงานวิจัยและพัฒนา สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

1.3 ขอบเขตการศึกษา

ศึกษาการจัดทำบทความวิจัยปริทัศน์ของกลุ่มงานวิจัยและพัฒนา สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร จำนวน 17 เรื่อง (สิงหาคม 2563-ธันวาคม 2564) ในด้านประเด็นหรือเรื่องที่ศึกษา, วิธีการได้มาซึ่งหัวข้อหรือเรื่องที่จะเขียน, องค์ประกอบของบทความ, รูปแบบของเอกสารงานวิจัยที่นำมาจัดทำบทความ, ภาษาของแหล่งอ้างอิง, ประเภทของแหล่งอ้างอิง และศึกษาสภาพการดำเนินงาน ปัญหาอุปสรรคในการจัดทำบทความ โดยใช้วิธีการประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group) ในการระดมความคิดเห็นของบุคลากรที่ปฏิบัติงานจัดทำบทความวิจัยปริทัศน์ จำนวน 10 คน จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาพรรณานาวิเคราะห์ (Analysis Decision) โดยการเชื่อมโยงเนื้อหาอย่างเป็นระบบร่วมกับแนวคิดต่าง ๆ เพื่อกำหนดเป็นแนวทางการพัฒนาการจัดทำบทความวิจัยปริทัศน์ให้มีการจัดทำเผยแพร่ตามกำหนดเวลา และเป็นไปตามมาตรฐานวิชาการ

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ข้อมูลการจัดทำบทความวิจัยปริทัศน์ของกลุ่มงานวิจัยและพัฒนา สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
2. ได้แนวทางในการพัฒนามาตรฐานการจัดทำเอกสารวิชาการเพื่อสนับสนุนงานนิติบัญญัติอย่างมืออาชีพ
3. สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสามารถนำบทความวิจัยปริทัศน์ไปใช้ประกอบการปฏิบัติงานได้ตรงตามความต้องการ

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ

บทความวิจัยปริทัศน์ (Research Review Article) เป็นเอกสารวิชาการของสำนักวิชาการจัดทำขึ้นในรูปแบบของบทความปริทัศน์ กำหนดออกเป็นรายเดือน มีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่องค์ความรู้และผลงานทางวิชาการในเรื่องหรือประเด็นใดประเด็นหนึ่งที่น่าสนใจ โดยการศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ สังเคราะห์ แนวคิด องค์ความรู้ ผลงานวิจัยและผลการสัมมนาที่เกี่ยวข้อง เพื่อประมวลความรู้ หาข้อสรุปและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในวงสาธารณะและกิจการที่เกี่ยวกับฝ่ายนิติบัญญัติ

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การดำเนินการศึกษาเรื่อง “แนวทางในการพัฒนาการจัดทำบทความวิจัยปริทัศน์ของกลุ่มงานวิจัยและพัฒนา สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร” ผู้ศึกษาได้นำหลักวิชาการ แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาใช้ในการศึกษา ดังนี้

- 2.1 แนวคิดการจัดทำเอกสารวิชาการ
- 2.2 แนวคิดการจัดทำบทความปริทัศน์
- 2.3 แนวคิดการวิเคราะห์และสังเคราะห์
- 2.4 แนวคิดเกี่ยวกับนโยบายของหน่วยงาน
- 2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดการจัดทำเอกสารวิชาการ

เอกสารวิชาการ หรือ งานวิชาการ เป็นคำที่มีความหมายกว้าง แปลได้ตรงตัวว่า หมายถึง เอกสารทั่วไปที่เป็นวิชาการ และนับรวมถึงเอกสารประกอบการเรียน เช่น ตำรา หนังสือวิชาการ งานแปล งานวิจัย และบทความวิชาการ งานวิชาการมีประโยชน์ทั้งต่อผู้อ่านและผู้เขียนขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ที่แต่ละคนตั้งไว้ เช่น ผู้อ่านงานวิชาการเพราะต้องการค้นหาความรู้ใหม่ ๆ เพื่อนำไปประยุกต์ใช้กับงาน ส่วนผู้เขียนก็ต้องการเขียนเพื่อเผยแพร่สิ่งใหม่ ๆ ที่ตนค้นพบให้ผู้อื่นทราบ เป็นต้น งานวิชาการแต่ละเรื่องจึงมีประโยชน์ที่หลากหลาย การจัดทำเอกสารทางวิชาการแต่ละประเภทนั้น จะมีเทคนิคและวิธีการที่เหมือนและแตกต่างเพื่อแสดงความรู้ เสนอข้อเท็จจริง ความคิดเห็น ตั้งข้อสังเกต วิเคราะห์วิจารณ์ ฯลฯ โดยต้องเขียนอย่างมีหลักฐาน มีเหตุผล น่าเชื่อถือ หากมีข้อเสนอแนะใด ๆ ต้องเป็นไปในทางสร้างสรรค์ ตลอดจนมีช่องทางเผยแพร่ที่กว้างขวาง (นภลัย สุวรรณธาดา, 2548)

องค์ประกอบของบทความวิชาการ (ธิดา โมสิกรัตน์, 2538, 58-59) มีดังนี้

1. เนื้อหา บทความต้องมีเนื้อหาที่ถูกต้องชัดเจน เป็นเรื่องจริง และเขียนโดยใช้ความรู้ที่ถูกต้อง ไม่บิดเบือน ข้อมูลที่นำมาเขียนมักนำมาจากการค้นคว้าจากเอกสารต่าง ๆ และประสบการณ์ตรงของผู้เขียน การเลือกเรื่องมาเขียนบทความอาจพิจารณาจากความสนใจของผู้อ่าน เป็นเรื่องที่ทันสมัยต่อเหตุการณ์ หรือเกิดจากความต้องการของผู้เขียนที่ต้องการเผยแพร่ความรู้ไปสู่ผู้อ่าน

2. ความคิดเห็น ลักษณะของความเห็นในบทความ นับว่าเป็นองค์ประกอบสำคัญประการหนึ่ง ควรเป็นความเห็นที่แปลกใหม่ เพียงตรง และสร้างสรรค์ ซึ่งเกิดจากการสำรวจข้อมูลหรือปัญหา แล้ววิเคราะห์อย่างถี่ถ้วน ความเห็นที่แสดงออกมาควรน่าสนใจ มีสาระ มีเหตุผล และไม่ได้เกิดจากอคติส่วนตัว แต่ต้องเป็นการสร้างสรรค์ นำไปสู่การแก้ปัญหาได้

3. วิธีการเขียน องค์ประกอบด้านวิธีการเขียนของบทความนั้น ต้องเป็นวิธีเขียนที่ดี ดึงดูดความสนใจของผู้อ่านตั้งแต่ต้นไปจนจบ มีการใช้ภาษาที่ดี คือ ถูกต้อง กะทัดรัด ชัดเจน เหมาะสม อย่างไรก็ตาม บทความมีหลายประเภท ซึ่งมีกลวิธีการเขียนที่แตกต่างกันออกไปตามประเภท เช่น บทความวิชาการ จะต้องมีการอ้างอิงที่ถูกต้อง มีการใช้ทฤษฎีและข้อมูลต่าง ๆ อย่างมีเหตุผล มีการใช้ศัพท์เฉพาะ และใช้ภาษาที่สื่อความหมายอย่างตรงไปตรงมา เป็นต้น

แนวคิดเกี่ยวกับจริยธรรมในงานวิชาการและการอ้างอิง

มาตรฐานด้านจริยธรรม ซึ่งจริยธรรมในการเขียนเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากการจัดทำเอกสารวิชาการที่มีคุณภาพจะต้องอาศัยข้อมูลที่มาจากแหล่งข้อมูล (Source) ที่ดี มีความน่าเชื่อถือ เปรียบเสมือนฐานที่สำคัญต่อการจัดทำเอกสารวิชาการ ซึ่งจำเป็นที่จะต้องการอ้างอิง ผลงานวิชาการของผู้อื่นเพื่อเป็นการให้เกียรติเจ้าของแนวคิดดังกล่าว และเป็นการแสดงถึงต้นตอที่มาของความรู้ที่แท้จริงที่เราได้นำมาอ้างอิง การระบุแหล่งที่มาของข้อมูลนั้น ทำให้ผู้อ่านสามารถติดตามไปศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมได้ด้วย

สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ (2555, น. 12-13) ได้มีการกล่าวถึง จริยธรรมของผู้เขียนงานวิชาการ ว่าในการจัดทำงานวิชาการ ผู้เขียนไม่ควรปฏิบัติ ดังนี้

- 1) การสร้างข้อมูลเท็จหรือการเสกสรรปั้นแต่ง (Fabrication)
- 2) การปลอมแปลงข้อมูล (Falsification)
- 3) การลักลอกผลงานหรือการแอบอ้างความคิดเห็นของผู้อื่นมาเป็นของตน (Plagiarism)
- 4) การละเมิด (Infringement)

การอ้างอิง การอ้างอิงถึงเอกสารเป็นการจดบันทึกยืนยันทางเอกสารเกี่ยวกับข้อความที่กล่าวถึง เพื่อให้เกียรติแก่เจ้าของผลงานที่นำมาอ้างอิงเป็นหลักฐานประกอบการค้นคว้า สร้างความน่าเชื่อถือให้กับผลงานที่จัดทำและให้ผู้ที่สนใจสามารถตรวจสอบความถูกต้องหรือค้นคว้าเพิ่มเติมได้นอกจากนี้ ยังเป็นสิ่งสำคัญในการแสดงให้เห็นถึงความเป็นผู้มีจริยธรรมทางวิชาการของผู้เขียนด้วย ทั้งนี้ เอกสารที่ได้อ้างอิงในเนื้อหาต้องปรากฏในบัญชีรายการบรรณานุกรมด้วย (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, สำนักวิชาการ, 2563)

การเขียนผลงานทางวิชาการ ทั้งการเขียนหนังสือ ตำรา บทความทางวิชาการ และรายงานวิจัย ล้วนจำเป็นต้องมีการค้นคว้าข้อมูลจากแหล่งความรู้ทั้งประเภทปฐมภูมิ และทุติยภูมิ เพื่อเป็นฐานในการสร้างแนวคิดและอาจจะต้องนำข้อมูลบางส่วนที่สำคัญมาประกอบการเขียนในส่วน

เนื้อหาของผลงานทางวิชาการ ซึ่งต้องมีการอ้างอิงแหล่งข้อมูลเหล่านั้น อาทิ ระบุชื่อเจ้าของงานปีที่พิมพ์ ชื่อเรื่อง สถานที่พิมพ์ ในรูปแบบการเขียนอ้างอิงตามแบบที่กำหนดใช้ เพื่อเป็นการแสดงเจตนาารมณ์ของการไม่ลักลอกข้อมูล (วิภา ศุภจารีรักษ์, 2555) รูปแบบการเขียนรายการอ้างอิงมีหลายรูปแบบด้วยกัน เช่น

- 1) APA Style (American Psychological Association) เป็นรูปแบบการเขียนอ้างอิงสำหรับสาขาวิชาจิตวิทยา และเป็นที่ยอมรับแพร่หลายในสาขาศึกษาศาสตร์ วิทยาศาสตร์และสังคมศาสตร์
- 2) MLA Style (Modern Language Association) เป็นรูปแบบที่ใช้มากในด้านการศึกษารายการอ้างอิงภาษาอังกฤษ วรรณคดีเปรียบเทียบ การวิจารณ์วรรณกรรม และบางสาขาในหมวดมนุษยศาสตร์
- 3) Chicago Style ของ Chicago University เป็นรูปแบบการเขียนอ้างอิงในทุกสาขาวิชาเหมาะสำหรับการอ้างอิงประเภทหนังสือ นิตยสาร หนังสือพิมพ์ และเอกสารที่ไม่ใช่วิชาการ
- 4) Vancouver Style เป็นรูปแบบการเขียนอ้างอิงที่เป็นที่ยอมรับในสาขาวิทยาศาสตร์และการแพทย์

ทั้งนี้ รูปแบบที่เป็นที่ยอมรับอย่างแพร่หลาย คือ การอ้างอิงระบบนาม-ปี ตามหลักเกณฑ์ของรูปแบบ APA เนื่องจากมีกฎเกณฑ์ที่ไม่ยุ่งยาก และมีการปรับปรุงเนื้อหาให้สอดคล้องและทันสมัยกับความก้าวหน้าในเทคโนโลยีสารสนเทศมากขึ้น โดยเพิ่มแนวทางในการลงรายการอ้างอิงสำหรับสื่ออิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ เข้ามาเสริม รวมถึงการอ้างอิงจากเว็บไซต์สำหรับการเขียนอ้างอิงจะแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ การเขียนอ้างอิงในเนื้อหา และการเขียนอ้างอิงท้ายเล่ม การเขียนอ้างอิงในเนื้อหาจะเป็นการระบุแหล่งที่มาหน้าข้อความหรือท้ายข้อความที่นำมาอ้างอิง เป็นการระบุแบบนาม-ปี ส่วนการเขียนอ้างอิงท้ายเล่มมี 2 ลักษณะ คือ รายการอ้างอิง (Reference) และบรรณานุกรม (Bibliography) ซึ่งมีความแตกต่างกันเล็กน้อย กล่าวคือ รายการอ้างอิง จะต้องมียลละเอียดของแหล่งอ้างอิงทุกรายการที่ปรากฏในเอกสาร ส่วนบรรณานุกรม นอกจากจะมีรายละเอียดของรายการอ้างอิงในเนื้อหาทุกรายการแล้ว ผู้เขียนสามารถนำรายการบรรณานุกรมมาเพิ่มได้อีก ซึ่งอาจไม่ปรากฏในเนื้อหา

คู่มือการจัดทำเอกสารวิชาการ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2563) ของสำนักวิชาการ

สำนักวิชาการได้มีการจัดทำคู่มือการจัดทำเอกสารวิชาการและปรับปรุงคู่มือดังกล่าวมาตั้งแต่ปี 2547 โดยปัจจุบันมีการปรับปรุงเนื้อหาและเผยแพร่เป็นคู่มือการจัดทำเอกสารวิชาการ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2563) โดยได้กำหนดมาตรฐานการจัดทำเอกสารวิชาการ ดังนี้

ด้านรูปแบบ/องค์ประกอบ

1. หนังสือวิชาการ ได้แก่ ข้อมูลพื้นฐาน เอกสารวิชาการเฉพาะสาขา เอกสารในวงงานรัฐสภา คู่มือ และรายงานการศึกษาดูงาน จะต้องประกอบด้วย

- 1) ส่วนนำ ได้แก่ ปก คำนำ สารบัญ และบทสรุปสำหรับผู้บริหาร (ถ้ามี)

2) ส่วนเนื้อหา ได้แก่ บทนำ ตัวเรื่อง เนื้อเกี่ยวข้องกับรัฐสภา (ถ้ามี) บทสรุปและข้อเสนอแนะ

3) ส่วนท้าย ได้แก่ การอ้างอิงระบบนามปี/เชิงอรรถ บรรณานุกรม และภาคผนวก (ถ้ามี)

2. บทความวิชาการ ได้แก่ บทความวิชาการเฉพาะสาขา บทความวิชาการประเด็นร้อน บทความในเอกสารข่าวสารงานวิจัยและพัฒนา และบทสรุปเชิงนโยบาย จะต้องประกอบด้วย

1) ส่วนนำ ได้แก่ ชื่อเรื่อง ปก (ถ้ามี)

2) ส่วนเนื้อหา ได้แก่ บทนำ ตัวเรื่อง บทสรุป ข้อเสนอแนะ (ถ้ามี)

3) ส่วนท้าย ได้แก่ การอ้างอิงระบบนามปี/เชิงอรรถ บรรณานุกรม และภาคผนวก (ถ้ามี)

3. รายงานวิจัย จะต้องประกอบด้วย

1) ส่วนนำ ได้แก่ ปก คำนำ กิตติกรรมประกาศ (ถ้ามี) บทคัดย่อ (ไทย/อังกฤษ) สารบัญ

2) ส่วนเนื้อความ ได้แก่ บทที่ 1 บทนำ บทที่ 2 การทบทวนวรรณกรรม บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย บทที่ 4 ผลการวิจัย บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

3) ส่วนอ้างอิง ได้แก่ การอ้างอิงระบบนามปี/เชิงอรรถ บรรณานุกรม และภาคผนวก (ถ้ามี)

ด้านเนื้อหา มีหลักเกณฑ์ในการพิจารณา ดังนี้

1. ถูกต้องตามเอกสารอ้างอิง สามารถตรวจสอบที่มาของข้อมูลตามเอกสารอ้างอิงได้
2. มีการศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย น่าเชื่อถือ และทันสมัย
3. มีการสรุป วิเคราะห์ข้อมูลได้ครอบคลุม และครบถ้วนตามวัตถุประสงค์ในการจัดทำ
4. เป็นประโยชน์ทางวิชาการในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง และ/หรือมีข้อเสนอแนะเชิงพัฒนา
5. สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในงานนิติบัญญัติหรือนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้

จากมาตรฐานดังกล่าวจะเห็นได้ว่า สำนักวิชาการให้ความสำคัญเป็นอย่างมากในการจัดทำเอกสารวิชาการให้มีความน่าเชื่อถือและได้มาตรฐานสากล และความมีจริยธรรมในการใช้สารสนเทศในการจัดทำเอกสารวิชาการ บุคลากรผู้ผลิตเอกสารวิชาการจึงหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่จะต้องศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับการอ้างอิงที่ถูกต้องเพื่อให้สามารถนำมาใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.2 แนวคิดการจัดทำบทความปริทัศน์ (Review Article) หมายถึง บทความที่เรียบเรียงโดยมีการวิเคราะห์ วิจัย เปรียบเทียบวรรณกรรมที่มีการดำเนินการมาแล้วจนถึงปัจจุบัน สังเคราะห์ให้เกิดความรู้ที่แสดงภาพของงานวิจัยในหัวข้อเรื่องที่ศึกษา บทความปริทัศน์ทำให้เกิดการประมวลความรู้ สถานะและความก้าวหน้าของสาขาวิชาการ ทำให้ผู้ที่ทำงานวิชาการได้รับความรู้ และเห็นประเด็นที่เป็นปัญหาที่จะนำไปใช้ทำการวิจัยต่อไปได้ (มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์, 2557)

การเลือกเรื่องมาเขียน สามารถแบ่งได้เป็น 4 ลักษณะ ดังนี้

1. เลือกตามความเชี่ยวชาญของผู้เขียน
2. เลือกตามความสนใจของผู้เขียน
3. เลือกตามความต้องการของหน่วยงาน หรือเป้าหมายเฉพาะ
4. เลือกตามกระแสความสนใจของสังคม

องค์ประกอบของบทความปริทัศน์

1. ชื่อเรื่อง ควรจะสั้น กระชับ ชัดเจน และไม่เยิ่นเย้อ ชื่อเรื่องควรมีจำนวนคำที่น้อยที่สุดที่สามารถอธิบายเนื้อเรื่องทั้งหมดได้อย่างดี

2. บทคัดย่อ คือ บทสรุปที่นำมาไว้นำเรื่อง ช่วยให้ผู้อ่านได้รู้เรื่องราวโดยสังเขปก่อนที่จะอ่านตัวบทความ ผู้เขียนควรเน้นถึงความสำคัญของเรื่อง ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะหรือบทวิจารณ์ของผู้อื่นและของผู้เขียนเอง

3. บทนำ เป็นส่วนที่ชี้ให้ผู้อ่านตระหนักถึงความสำคัญของเรื่องที่จะตามมาอาจมีการอ้างอิงเอกสารหรือไม่มีก็ได้ ไม่ควรให้บทนำยาวเกินไป และควรเป็นข้อเขียนที่อ่านเข้าใจง่าย

4. เนื้อเรื่อง บทความปริทัศน์ไม่มีกฎเกณฑ์ตายตัวในเรื่องหัวข้อของเนื้อเรื่อง แต่ขึ้นอยู่กับเรื่องที่ผู้เขียนเรียบเรียง ควรแบ่งเป็นหัวข้อใหญ่และอาจมีหัวข้อย่อยตามความจำเป็น ผู้เขียนสามารถนำข้อมูล ความคิดเห็น ข้อวิจารณ์ของผู้อื่นมาเสนอในรูปแบบใหม่ ซึ่งอาจเป็นในรูปตาราง รูปภาพ กราฟ ฯลฯ และควรอ้างอิงเจ้าของผลงาน

5. บทวิจารณ์ บทความปริทัศน์ที่ดีควรมีการวิจารณ์ของผู้เรียบเรียงด้วย เพื่อให้ผู้อ่านคล้อยตามในประเด็นที่ผู้เขียนเห็นว่าสำคัญ หากมีข้อโต้แย้งในเรื่องใด ผู้เขียนควรหาประจักษ์พยานมาอ้างอิงและสรุปเป็นข้อยุติ หากมีข้อสงสัยควรเสนอแนะให้มีการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม

6. คำขอบคุณ บทความปริทัศน์ไม่จำเป็นต้องมีคำขอบคุณ แต่หากผู้เขียนได้รับความช่วยเหลือต่าง ๆ จากบุคคลอื่น ในการเรียบเรียงและจัดเตรียมต้นฉบับ เช่น การหาข้อมูล รูปภาพ กราฟ ตาราง ฯลฯ ควรขออนุญาตเจ้าของผลงาน และแสดงความขอบคุณไว้ในส่วนนี้ด้วย

7. เอกสารอ้างอิง และบรรณานุกรม บทความปริทัศน์เป็นบทความที่นำข้อมูลมาจากเอกสารอื่นเพื่อมารวบรวมเสนอใหม่ จึงต้องมีเอกสารอ้างอิงเพื่อให้ผู้อ่านสามารถค้นหาต้นเรื่องหรือแหล่งที่มาของข้อมูลเหล่านั้นได้

สิทธิ์ ธีรสรณ์ (2557, น. 19-29) ได้กล่าวถึงโครงสร้างหรือองค์ประกอบของบทความปริทัศน์
ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงองค์ประกอบของบทความปริทัศน์

ส่วนต้น	ส่วนเนื้อหา	ส่วนท้าย
1. ชื่อเรื่อง 2. ชื่อผู้เขียน 3. ข้อมูลผู้เขียน 4. บทคัดย่อ	1. ความนำ/คำนำ 2. เนื้อเรื่อง 3. สรุป	1. เอกสารอ้างอิง 2. อื่น ๆ

องค์ประกอบของบทความปริทัศน์ คือ ส่วนต้น ส่วนเนื้อหา และส่วนท้าย ซึ่งส่วนที่สำคัญ
คือ ส่วนเนื้อหา ซึ่งประกอบด้วย 1. ความนำ/คำนำ 2. เนื้อเรื่อง และ 3. สรุป โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. ส่วนความนำ ความนำอยู่ถัดจากบทคัดย่อ ในบทความหนึ่ง ๆ ความนำอาจมีความยาว
มากกว่าหนึ่งย่อหน้า ความนำเหมือนกับบทคัดย่อตรงที่เนื้อหาในความนำต้องสมบูรณ์ในตัวเอง
กล่าวคือ เมื่ออ่านแล้วก็สามารถเข้าใจได้โดยไม่ต้องอ่านเนื้อหาส่วนอื่นอีก ความนำต่างจากบทคัดย่อ
ตรงที่บทคัดย่อมีไว้เพื่อย่อความเนื้อหาทั้งหมดของบทความ แต่ความนำมีไว้เพื่อกล่าวนำเนื้อหา
ที่ตามมาในบทความ เป็นการปูพื้นฐานแก่เนื้อหาที่จะตามมา ความนำของบทความปริทัศน์
หรือบทความเชิงทฤษฎีควรกล่าวถึงเนื้อหาดังต่อไปนี้

- 1) หัวข้อ ปัญหา คำถาม หรือประเด็นที่จะกล่าวถึง
- 2) วัตถุประสงค์ของการทบทวน
- 3) ความสำคัญหรือความเกี่ยวข้องของหัวข้อ ในแง่ทฤษฎี การปฏิบัติ และสังคม
- 4) ขอบเขตของวรรณกรรมที่จะทบทวน
- 5) นิยามแนวคิดสำคัญหรือโครงสร้างทางทฤษฎีที่จะทบทวน
- 6) ข้อสรุป (ระบุคำถามหรือหัวข้อที่จะเขียนถึงอย่างสั้น ๆ)

2. ส่วนเนื้อเรื่อง การทบทวนวรรณกรรมไม่ใช่เป็นเพียงการบอกผู้อ่านว่ามีผู้ใดบ้างที่เขียน
เกี่ยวกับหัวข้อหรือเรื่องที่จะทบทวน แต่ต้องแสดงว่าผู้ทบทวนเข้าใจงานเหล่านั้น ประเมินค่าได้ว่า
งานแต่ละเรื่องดีเพียงใด สำคัญอย่างไรต่องานที่ทำหรือองค์ความรู้ในปัจจุบัน สามารถชี้ให้เห็น
ข้อขัดแย้ง ช่องว่าง หรือความไม่สอดคล้องกันของงานต่าง ๆ ความสัมพันธ์ของงานที่กล่าวถึง และ
เสนอแนะวิธีการแก้ปัญหา ผู้เขียนบทความปริทัศน์ต้องแสดงจุดยืนของตนเองว่าเห็นด้วยหรือไม่กับงาน
ต่าง ๆ ที่นำมาเขียน ในการกล่าวถึงทฤษฎีต่าง ๆ เพื่อนำมาสนับสนุนแนวคิดหลัก ผู้เขียนต้องเขียนให้สั้น
โดยเน้นที่ผลวิจัยและข้อสรุปของงานเหล่านั้น โดยอาจจัดกลุ่มงานวิจัยหรืองานประเภทอื่นที่ทบทวน

ตามลักษณะที่มีเหมือนกัน เช่น กลุ่มงานเชิงปริมาณกับกลุ่มงานเชิงคุณภาพ หรือแบ่งกลุ่มตาม จุดมุ่งหมายบางอย่าง เป็นต้น ทั้งนี้ อาจไม่สามารถพูดถึงทุกแง่มุมของงานทุกเรื่องที่ทบทวนภายใต้ เนื้อหาที่จำกัดได้ นอกจากนี้ ผู้เขียนต้องเขียนด้วยความแม่นยำ ตรงจุดตรงประเด็น โดยชี้ให้ผู้อ่านเห็น ว่างานใดสนับสนุนประเด็นใดที่เขียน ซึ่งอาจทำได้โดยให้รายละเอียดที่เกี่ยวข้องเท่านั้น อะไรที่ไม่เกี่ยวข้อง ไม่ต้องกล่าวถึง

3. ส่วนสรุป เป็นย่อหน้าสุดท้ายของบทความ ในส่วนนี้ ผู้เขียนจะระบุแนวคิดหลักของ บทความที่เขียนอีกครั้ง เพื่อเป็นการยืนยันว่าแนวคิดที่เสนอนั้นเป็นจริง และชี้แจงว่าทำไมความเห็น ที่แย้งกับแนวคิดหลักของเราจึงไม่น่าจะเป็นไปได้ นอกจากนี้ ผู้เขียนจะสรุปประเด็นสำคัญ ๆ ที่กล่าวแล้ว ในส่วนเนื้อเรื่อง และกล่าวย่อ ๆ ถึงคุณภาพของงานวิจัยและบทความต่าง ๆ ที่มีต่อองค์ความรู้ ในสาขาที่ทบทวน โดยเน้นประเด็นเดียวกับที่กล่าวในความนำ ประเมินค่าองค์ความรู้ล่าสุดในเรื่อง ที่ทบทวน เพื่อให้ผู้อ่านทราบความรู้หรือความเห็นในเรื่องนั้นในปัจจุบัน รวมทั้งอาจชี้ให้เห็นถึง ข้อผิดพลาดด้านระเบียบวิธีวิจัยหรือช่องว่างในงานวิจัย และความไม่คงเส้นคงวาที่พบในทฤษฎี และผลวิจัย อาจกล่าวถึงประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในอนาคต และจบด้วยการสร้างความกระจ่างในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างหัวข้อที่ทบทวนกับสาขาในระดับกว้าง

นอกจากนี้ การจัดลำดับเนื้อหาของบทความปริทัศน์จะจัดเนื้อหาได้ยากกว่าบทความวิจัย เพราะบทความวิจัยจะมีหัวเรื่องที่เป็นมาตรฐาน แต่เนื้อหาของบทความปริทัศน์จะขึ้นอยู่กับขอบเขต และความลึกซึ้งของหัวข้อที่เลือกทบทวนนั้น โดยการจัดลำดับเนื้อหาทำได้หลายวิธี แต่จะลำดับอย่างไร ผู้เขียนต้องคำนึงถึงสัมพันธภาพของทั้งบท กล่าวคือ ต้องบูรณาการงานวิจัยต่าง ๆ อย่างแนบเนียน ไม่ทำให้อ่านแล้วรู้สึกไม่ปะติดปะต่อกัน ทั้งนี้ ผู้เขียนอาจกล่าวถึงงานเหล่านั้นให้เป็นกลุ่มก้อน ตามความสัมพันธ์ที่มีต่อกัน ซึ่งเป็นวิธีที่ดีกว่าการลำดับงานต่าง ๆ ตามเวลาเกิดก่อนหลัง

2.3 แนวคิดการวิเคราะห์และสังเคราะห์

การคิดเชิงสังเคราะห์ หมายถึง ความสามารถในการคิดที่ดึงองค์ประกอบต่าง ๆ มารวม ภายใต้อาณาจักรใหม่อย่างเหมาะสมตรงตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, 2545, น. 46-47)

การคิดเชิงสังเคราะห์จะเกิดขึ้นเมื่อ 1) ต้องหาทางเลือกใหม่อันเนื่องมาจากวิธีการเก่า ๆ ไม่สามารถใช้ได้แล้ว 2) กำหนดข้อสรุปที่กระจัดกระจายเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง และศึกษาข้อสรุป ในเรื่องนั้น

ประเภทของการคิดเชิงวิเคราะห์ ได้แก่ 1) การคิดสังเคราะห์เชิงวิพากษ์ เป็นการวิพากษ์เรื่องราวบางอย่างเพื่อให้ได้ข้อสรุป และนำมาใช้ได้ และ 2) การคิดสังเคราะห์เชิงสร้างสรรค์ เป็นการนำแนวคิดมาเชื่อมโยงกันจนเกิดสิ่งใหม่

การคิดเชิงสังเคราะห์มีความสำคัญมาก ช่วยให้การบวนการคิดมีความสอดคล้องและมีความสัมพันธ์กัน และเหตุผลของความจำเป็นในการคิดเชิงสังเคราะห์ที่มีหลายประการ ได้แก่

1) เพื่อช่วยหาทางออกของปัญหา โดยไม่ต้องเริ่มจากศูนย์ การคิดเชิงสังเคราะห์ทำให้ไม่ต้องแก้ปัญหาใหม่ที่เริ่มจากศูนย์เราสามารถนำสิ่งที่เคยสามารถแก้ไขปัญหามาสังเคราะห์แล้วปรับเข้ากับบริบทของเราได้

2) เพื่อช่วยให้มีความเข้าใจที่ชัดเจนและครบถ้วนในเรื่องราวต่าง ๆ การคิดเชิงสังเคราะห์ทำให้เข้าใจในประเด็นที่ชัดเจน โดยสามารถนำสิ่งที่เคยประสบความสำเร็จแล้วนำมาปรับเข้ากับบริบทได้

3) เพื่อช่วยขยายขอบเขตความสามารถของสมอง การคิดเชิงสังเคราะห์ทำให้เราสามารถขยายขอบเขตของความสามารถของสมองได้ เราจะพบว่าสมองเรามีข้อจำกัดในเรื่องการจดจำ หากเราใช้กระบวนการคิดเชิงสังเคราะห์เราก็จะสามารถเพิ่มความสามารถในการคิดได้

4) เพื่อช่วยให้เกิดการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ การคิดเชิงสังเคราะห์ทำให้เกิดการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ เช่น โทรศัพท์มือถือ เกิดจากการสังเคราะห์ความสามารถด้านต่าง ๆ เข้าไว้ด้วยกัน เช่น เครื่องคิดเลข อินเทอร์เน็ต วิทยุ ทีวี เป็นต้น

กระบวนการคิดเชิงสังเคราะห์ประกอบด้วยขั้นตอนสำคัญ 7 ขั้นตอนคือ 1) กำหนดวัตถุประสงค์ของเรื่องที่ต้องการคิดเชิงสังเคราะห์ 2) กำหนดขอบเขตของประเด็นที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สามารถหาขอบเขตของเรื่องที่จะศึกษาและข้อมูลที่เกี่ยวข้อง 3) กำหนดลักษณะและขอบเขตของสิ่งที่จะนำมาสังเคราะห์ 4) การคัดสรรเฉพาะแก่นความคิดของข้อมูลที่ต่อบวัตถุประสงค์ โดยไม่สนใจรายละเอียดหรือประเด็นอื่น ๆ ที่ไม่เกี่ยวข้อง เมื่อได้ข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ แล้วจากนั้นนำข้อมูลมาผสมผสานกัน และดึงแนวคิดที่เกี่ยวข้องมาใช้ 5) การจัดเรียงแนวคิดตามโครงสร้างที่ตั้งไว้ หรือสร้างแก่นความคิดใหม่ เพื่อต่อบวัตถุประสงค์เป็นการจัดเรียงข้อมูลที่ได้มาเพื่อให้สามารถต่อบวัตถุประสงค์ได้ 6) ขั้นตอนทดสอบโครงร่างใหม่ เมื่อเราได้โครงร่างใหม่ให้เราทดสอบว่าโครงร่างที่เราสร้างขึ้นดีหรือยังพร้อมหรือยัง 7) การนำสิ่งที่สังเคราะห์ไปใช้ประโยชน์ เป็นขั้นตอนสุดท้ายเมื่อได้โครงร่างที่สมบูรณ์แล้ว

การสังเคราะห์ความรู้ (วิลาวินัย พิเชียรเสถียร, 2555, น. 3)

การสังเคราะห์องค์ความรู้เป็นวิธีวิทยาการวิจัยที่ใช้ในการศึกษาอย่างเป็นระบบเพื่อเชื่อมโยงองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย สังเคราะห์เป็นองค์ความรู้ใหม่อย่างเป็นระบบ และนำไปสู่การปฏิบัติ แบ่งเป็นการสังเคราะห์เชิงปริมาณ และการสังเคราะห์เชิงคุณภาพ โดยมีขั้นตอนประกอบด้วย การกำหนดปัญหา การรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และการเขียนรายงานผล การสังเคราะห์

เชิงปริมาณ อาศัยเทคนิคทางสถิติ โดยนำผลการวิจัยนั้น ๆ มาคำนวณค่าหรือดัชนีมาตรฐานของผลงานวิจัยให้สามารถตีค่าต่าง ๆ ออกมายืนยันความมากน้อยของผลกระทบที่ได้ สามารถใช้สังเคราะห์งานวิจัยได้จำนวนมากในเวลาเดียวกัน วิธีการสังเคราะห์ ได้แก่ วิธีนับคะแนนเสี่ยง วิธีรวมค่านัยสำคัญ วิธีจัดกลุ่ม วิธีแจกแจง และวิธีวิเคราะห์อภิธาน ส่วนการสังเคราะห์งานวิจัยเชิงคุณภาพเป็นการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อการวิจัยนั้น ๆ แล้วบรรยายสรุปเข้าด้วยกัน เพื่อให้ได้ผลของการสังเคราะห์ที่สามารถสะท้อนข้อมูลใหม่หรือมิติใหม่ที่ต่อยอดองค์ความรู้ในสาขาวิชาการสังเคราะห์เชิงบรรยายมีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์วิธีการที่งานวิจัยแต่ละเรื่องใช้ในการหาคำตอบให้กับปัญหาวิจัยเดียวกัน และนำผลที่ได้มาบรรยายสรุปและสร้างภาพรวมของผลการวิจัยที่นำมาสังเคราะห์ กระบวนการที่สำคัญ คือ การค้นหาข้อมูลหรืออธิบายผลการค้นพบจัดเก็บตัวอย่างที่สามารถใช้สนับสนุนข้อค้นพบแล้วนำมาปะติดปะต่อให้เป็นภาพหรือแผนที่ วิธีการนี้เหมาะสมกับการสังเคราะห์งานวิจัยที่มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาหรือต่อยอดแบบจำลองเชิงทฤษฎี 2) จำแนกอธิบาย และเสนอมุมมองในปัญหาที่ซับซ้อนและยังหาข้อตกลงได้ไม่ชัดเจน 3) แสวงหาข้อมูลที่จะช่วยให้นักปฏิบัติได้เป็นแบบอย่างที่ดีในการทำงานได้ และ 4) เพื่อมองหามิติใหม่ให้กับประเด็นสำคัญที่อยู่ในความสนใจ ซึ่งการสังเคราะห์งานวิจัยด้วยวิธีการบรรยายนี้มีความยืดหยุ่นสูง แต่มีจุดอ่อนในเรื่องของความมือคดและการตีความผิดพลาด ซึ่งอาจเกิดจากการที่นักวิจัยอ้างอิงคำข้อความมาจากงานวิจัยเฉพาะบางเรื่องที่ผลการวิจัยสนับสนุนเป้าหมายบางประการของผู้วิจัย แต่อย่างไรก็ตามจุดเด่นของวิธีการนี้ คือ สามารถสร้างความลุ่มลึกให้กับประเด็นที่ศึกษา ทั้งยังสามารถรักษาสารัตถะของงานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์ให้คงอยู่ได้โดยไม่ถูกกลืนหรือบิดเบือนไป

การสังเคราะห์เป็นขั้นของการใช้ประโยชน์ข้อมูลความรู้ โดยนำมาประมวลเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่การดำเนินงาน ซึ่งต้องพิจารณาทั้งวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ข้อมูลที่เป็นเหตุเป็นผล ปัจจัยแวดล้อมต่าง ๆ มีการถกเถียงให้เห็นถึงข้อดีข้อเสียในทุกประเด็นทุกด้านที่เกี่ยวข้อง แล้วนำมาประมวลเป็นข้อปฏิบัติเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่การดำเนินงานและนำไปสู่การวางแผน วางนโยบายหรือมาตรการในการปฏิบัติต่อไป

2.4 แนวคิดเกี่ยวกับนโยบายของหน่วยงาน

สำนักวิชาการ เป็นหน่วยงานหนึ่งของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรและสำนักวิชาการได้มีการกำหนดนโยบายของหน่วยงานผ่านยุทธศาสตร์สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เพื่อเป็นกรอบแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

ยุทธศาสตร์สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2563-2564 (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2564)

วิสัยทัศน์ (VISION) สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรก้าวสู่การเป็น SMART Parliament ในปี 2022

พันธกิจ (MISSION) คือ 1) เสริมสร้างกระบวนการนิติบัญญัติให้มีคุณภาพและได้มาตรฐานสากล 2) เสริมสร้างบทบาทและความร่วมมือในเวทีรัฐสภาอาเซียนและรัฐสภาระหว่างประเทศ และ 3) ส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองและการมีส่วนร่วมของประชาชนในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

เป้าหมายขององค์กรระยะ 5 ปี (GOAL) คือ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเป็นองค์กรที่มีขีดสมรรถนะสูง (High Performance Organization) เป็นระบบราชการ 4.0 และมีระบบการปฏิบัติงานและให้บริการในรูปแบบ Digital Parliament

ยุทธศาสตร์องค์กร (STRATEGIES) คือ

1. ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาการให้ก้าวสู่การเป็น Digital Parliament
2. ยุทธศาสตร์ที่ 2 ผลักดันให้รัฐสภาไทยเป็นศูนย์กลางความร่วมมือในเวทีรัฐสภาอาเซียนและรัฐสภาระหว่างประเทศ
3. ยุทธศาสตร์ที่ 3 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคพลเมืองในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เพื่อสนับสนุนงานนิติบัญญัติ
4. ยุทธศาสตร์ที่ 4 ปฏิรูปองค์กรและยกระดับศักยภาพบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญ มีธรรมาภิบาล และความผาสุกในการปฏิบัติงาน

ยุทธศาสตร์สำนักวิชาการ

สำนักวิชาการกำหนดวิสัยทัศน์ในการเป็นศูนย์บริการวิชาการและสารสนเทศด้านนิติบัญญัติที่เป็นเลิศเพื่อสนับสนุนภารกิจของสถาบันนิติบัญญัติ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในระบบประชาธิปไตย โดยมีพันธกิจสำคัญ 6 ด้าน (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, สำนักวิชาการ, 2564) ได้แก่

1. สนับสนุนงานด้านวิชาการและให้บริการสารสนเทศที่มีคุณภาพมาตรฐาน
2. เป็นคลังข้อมูลวิชาการและงานวิจัยเพื่อสนับสนุนงานด้านนิติบัญญัติ
3. บริหารจัดการพิพิธภัณฑ์และจดหมายเหตุของรัฐสภาให้เป็นแหล่งเรียนรู้และค้นคว้าเอกสารชั้นต้น
4. มุ่งเสริมสร้างให้เป็นศูนย์สารสนเทศด้านนิติบัญญัติและการเมืองการปกครอง
5. ส่งเสริมการเข้าถึงสารสนเทศอย่างเท่าเทียมกัน
6. พัฒนาบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน

จากพันธกิจดังกล่าว สำนักวิชาการจึงมีเป้าหมายในการผลิตเอกสารวิชาการให้มีมาตรฐาน และเชื่อถือได้ ทรัพยากรสารสนเทศมีการจัดการอย่างเป็นระบบและสามารถสนับสนุนสถาบันนิติบัญญัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ และบุคลากรปฏิบัติงานได้อย่างมืออาชีพ

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

รายงานวิจัย เรื่อง การสนับสนุนงานวิชาการของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ในกระบวนการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ โดย คณะทำงานวิจัย สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (2562, น. 97-100) ได้ศึกษาถึงแนวทางในการพัฒนางานวิชาการในกระบวนการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 พบว่า ควรพัฒนาทักษะของบุคลากรให้เป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานด้านวิชาการและกฎหมาย ทั้งในเชิงคั่นคว้า วิเคราะห์ และสังเคราะห์ข้อมูล, ควรมีการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานในกระบวนการร่างพระราชบัญญัติให้ครบทุกกระบวนการขั้นตอน, เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติสำหรับวาระที่ 1 ที่จัดทำโดยสำนักวิชาการ ควรเพิ่มการวิเคราะห์เชิงลึก การศึกษาเปรียบเทียบกับกฎหมายต่างประเทศที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งนำเสนอความเห็นและข้อมูลต่าง ๆ ตามข้อเท็จจริง ผู้บริหารควรกำหนดนโยบายให้มีระบบติดตามการวิเคราะห์ผลกระทบของกฎหมายภายหลังที่พระราชบัญญัตินั้นมีผลใช้บังคับ มีการกำหนดหลักเกณฑ์และรูปแบบการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายทุกกรอบระยะเวลาที่กำหนด

รายงานการศึกษา เรื่อง แนวทางพัฒนาการจัดทำเอกสารงานวิจัยและพัฒนาเพื่อการเผยแพร่ของสำนักวิชาการ โดย ปิยะวรรณ ปานโต (2560, น. ก-ค) พบว่า 1) สภาพการปฏิบัติงานของกลุ่มงานวิจัยและพัฒนา มีภารกิจ คือ การให้ทุนสนับสนุนด้านการวิจัยแก่นักวิชาการและนิสิตนักศึกษา และการส่งเสริมการนำผลการศึกษาวิจัยไปใช้ประโยชน์ 2) ปัญหาและอุปสรรคการจัดทำเอกสารงานวิจัยและพัฒนาเพื่อการเผยแพร่ พบว่า บุคลากรกลุ่มงานบางรายยังขาดทักษะและประสบการณ์ ความชำนาญในการจัดทำข้อมูลตามหลักวิชาการ, การนำเสนอเนื้อหาและรูปแบบขาดการกำหนดประเด็นที่ชัดเจน ข้อมูลไม่ทันสมัย, มีการใช้ระยะเวลาการรวบรวมข้อมูล การตรวจอ่านของกองบรรณาธิการมีความเชี่ยวชาญแตกต่างกัน และช่องทางการเผยแพร่มีช่องทางเดียว คือทางเว็บไซต์หอสมุดรัฐสภา 3) เสนอแนะแนวทางการพัฒนาการจัดทำเอกสารงานวิจัยและพัฒนาเพื่อการเผยแพร่ อาทิ ควรส่งเสริมให้บุคลากรเข้ารับการศึกษาอบรมทักษะและองค์ความรู้, มีพี่เลี้ยงสอนงาน ควรนำเสนอข้อมูลให้มีความน่าสนใจ ทันสมัย, ควรกำหนดระยะเวลาการจัดทำที่ชัดเจน มีการวางแผนการทำงานเป็นทีม และควรเพิ่มช่องทางการเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ต่าง ๆ

รายงานการศึกษา เรื่อง การพัฒนาเอกสารวิชาการเพื่อสนับสนุนการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติของสภาผู้แทนราษฎร โดย นักศึกษาอบรมหลักสูตรนักบริหารระดับสูง รุ่น 8

กลุ่มที่ 4 (2558, บทคัดย่อ) ผลการศึกษาพบว่า สถานภาพในปัจจุบันของเอกสารประกอบการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติซึ่งจัดทำโดยสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเพื่อใช้เป็นข้อมูลสนับสนุนสำหรับการอภิปรายในที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ที่ประชุมคณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง หรือการลงคะแนนเสียงในวาระที่ 1-3 ของการประชุมสภาผู้แทนราษฎร โดยในเนื้อหาประกอบด้วย 1) บทสรุปของร่างพระราชบัญญัติ 2) การเปรียบเทียบบทบัญญัติของร่างพระราชบัญญัติ 3) การรวบรวมข่าวสาร ข้อมูล สถิติ บทความ บทสรุปงานวิจัย/วิทยานิพนธ์ การแปลกฎหมายต่างประเทศในส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐาน 4) ภาคผนวก (ถ้ามี) ส่วนแนวทางการพัฒนาการจัดทำเอกสารวิชาการ ประกอบด้วย 1) รูปแบบของเอกสารประกอบการพิจารณาควรมีการพัฒนาในรูปแบบที่น่าสนใจ มีเนื้อหาสั้น กระชับ ชัดเจน และทันสมัย สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน และควรเผยแพร่ทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อลดการจัดพิมพ์เป็นเอกสาร 2) เนื้อหาของเอกสารประกอบการพิจารณามีหลักการสำคัญ 15 ประการคือ (1) บทสรุปผู้บริหาร (2) ความเป็นมาและวิวัฒนาการ (3) อธิบายเจตนารมณ์สาระสำคัญ (4) อธิบายบ่อเกิดของกฎหมาย (5) วิเคราะห์ผลกระทบ (6) วิเคราะห์ข้อดี/ข้อเสีย (7) การยกกรณีศึกษา (8) การอ้างอิง สถิติ (9) การอ้างอิงเอกสารวิชาการ (10) การอ้างอิงความเห็นทางวิชาการของนักวิชาการและผู้เชี่ยวชาญ (11) การอ้างอิงเกณฑ์มาตรฐานสากล (12) การวิเคราะห์ถึงการขัดแย้งกับรัฐธรรมนูญ (13) การเปรียบเทียบกฎหมายต่างประเทศ (14) การอ้างอิงผลสำรวจความเห็น (15) การจัดทำรูปแบบที่น่าสนใจ

เชษฐา ทองยิ่ง (2558, น. ก) ทำการศึกษาเอกสารวิชาการ กรณีศึกษาส่วนบุคคล เรื่ององค์ความรู้ทักษะ และสมรรถนะสำหรับการให้บริการทางวิชาการ : ศึกษากรณีตำแหน่งวิทยากร กลุ่มงานบริการวิชาการ สำนักวิชาการ ผลการศึกษาพบว่า องค์ความรู้ ทักษะ และสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับข้าราชการรัฐสภา ตำแหน่งวิทยากร กลุ่มงานบริการวิชาการ เพื่อนำไปใช้ในการให้บริการทางวิชาการซึ่งต้องสร้างหรือพัฒนาให้เกิดขึ้นกับบุคลากรตำแหน่งวิทยากร โดยองค์ความรู้ ประกอบด้วย ความสามารถในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง เช่น องค์ความรู้ในการให้บริการข้อมูลวิชาการ ทักษะ ประกอบด้วย การใช้คอมพิวเตอร์ การจัดการข้อมูล สมรรถนะ ประกอบด้วย สมรรถนะหลัก เช่น การมุ่งผลสัมฤทธิ์ การบริการที่ดี การสั่งสมความเชี่ยวชาญ การทำงานเป็นทีม สมรรถนะเฉพาะตามลักษณะงานที่ปฏิบัติ เช่น การวิเคราะห์ การมองภาพองค์รวม การดำเนินงานเชิงรุก รวมทั้งสมรรถนะเฉพาะด้านของความเป็นมืออาชีพด้านวิชาการ ได้แก่ การจัดทำข้อมูลอย่างมืออาชีพ การดำเนินงานทางวิชาการให้ทันเวลา และจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร พบว่า ความรู้ความสามารถ ทักษะ และสมรรถนะของข้าราชการรัฐสภาเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานของวิทยากร กลุ่มงานบริการวิชาการ โดยวิทยากรต้องหมั่นพัฒนาฝึกฝนตนเองให้เป็นผู้มีความรู้ความสามารถอย่างต่อเนื่อง ส่วนข้อเสนอแนะจากการศึกษา คือ บุคลากรต้องพัฒนาตนเองให้เกิดองค์ความรู้ สำนักวิชาการควรประเมินผลกรให้บริการวิชาการ

สำนักพัฒนาบุคลากรควรสนับสนุนการพัฒนาบุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านวิชาการอย่างต่อเนื่อง ระดับองค์กร ควรให้ความสำคัญกับงานด้านวิชาการอย่างต่อเนื่อง สนับสนุนให้มีกลไกเครื่องมือที่ทันสมัย เป็นไปอย่างถูกต้อง รวดเร็ว และได้รับความพึงพอใจจากสมาชิกรัฐสภาหรือผู้รับบริการ

จากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวกับแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดทำเอกสารวิชาการเพื่อสนับสนุนข้อมูลทางวิชาการ ของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ในช่วงปี 2558-2562 พบว่า การจัดทำเอกสารเพื่อให้บริการข้อมูลทางวิชาการ ยังมีปัญหาด้านบุคลากรขาดองค์ความรู้ และทักษะ ด้านเนื้อหา ข้อมูลทางวิชาการควรมีการพัฒนาข้อมูลให้มีความทันสมัย ด้านกระบวนการปฏิบัติงาน ให้บริการล่าช้า และด้านช่องทางการเผยแพร่มีจำนวนน้อย ดังนั้น จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาการจัดทำบทความวิจัยปริทัศน์ของสำนักวิชาการ เพื่อให้เป็นเอกสารสนับสนุนการดำเนินงานของสมาชิกรัฐสภา ด้านการวิจัย และเพื่อใช้เป็นเอกสารในการพัฒนาต่อยอดในการดำเนินวิจัยในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสถาบันนิติบัญญัติได้ในอนาคต

บทที่ 3

วิธีการศึกษา

การศึกษาเรื่อง “แนวทางในการพัฒนาการจัดทำบทความวิจัยปริทัศน์ของกลุ่มงานวิจัยและพัฒนา สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร” ผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามวิธีการศึกษาและเครื่องมือที่ศึกษา ดังนี้

3.1 วิธีการศึกษา

สำหรับการกำหนดระเบียบวิธีการศึกษา ผู้ศึกษาได้เลือกใช้วิธีการศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้การวิจัยเอกสาร (Documentary Research) และการประชุมกลุ่มย่อย (Focus group) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

3.1.1 การศึกษาเอกสารวิชาการ ประกอบด้วย หนังสือ บทความ เว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องด้านการจัดทำเอกสารวิชาการ มาตรฐานงานวิชาการ จรรยาบรรณในงานวิชาการและการอ้างอิง คู่มือการจัดทำเอกสารวิชาการ และอำนาจหน้าที่และภารกิจของสำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

3.1.2 การศึกษาการจัดทำบทความวิจัยปริทัศน์ โดยจัดทำแบบบันทึกข้อมูลการจัดทำบทความวิจัยปริทัศน์ ของกลุ่มงานวิจัยและพัฒนา สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เกี่ยวกับ ประเด็นหรือเรื่องที่ศึกษา, วิธีการได้มาซึ่งหัวข้อหรือเรื่องที่จะเขียน, องค์ประกอบของบทความ, รูปแบบของเอกสารงานวิจัยที่นำมาเป็นข้อมูลในการจัดทำบทความ, ภาษาของแหล่งอ้างอิง และประเภทของแหล่งอ้างอิง เพื่อให้ทราบถึงสภาพการจัดทำและลักษณะของบทความวิจัยปริทัศน์

3.1.3 การประชุมกลุ่มย่อย (Focus group) ซึ่งเป็นการประชุมร่วมกันของบุคลากรกลุ่มงานวิจัยและพัฒนา สำนักวิชาการ จำนวน 10 คน ที่มีหน้าที่ความรับผิดชอบในการจัดทำบทความวิจัยปริทัศน์ เพื่อระดมความคิดเห็นในประเด็นปัญหา ทำให้ทราบถึงสภาพการดำเนินงานและปัญหาอุปสรรค และนำมากำหนดเป็นแนวทางการพัฒนาการจัดทำบทความวิจัยปริทัศน์ ให้มีความเป็นมาตรฐานทางวิชาการต่อไป

3.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

การดำเนินการศึกษาแนวทางในการพัฒนาการจัดทำบทความวิจัยปริทัศน์ของกลุ่มงานวิจัยและพัฒนา สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เป็นการศึกษาค้นคว้าจาก

เอกสาร แหล่งข้อมูลต่าง ๆ การใช้แบบบันทึกข้อมูล การประชุมกลุ่มย่อย และการนำประสบการณ์จากการปฏิบัติงานจริง เพื่อนำผลการศึกษาทั้งหมดมาวิเคราะห์ข้อมูลในประเด็น สภาพการดำเนินงาน การจัดทำบทความวิจัยปริทัศน์ รวมถึงปัญหา อุปสรรค โดยใช้แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดแนวทางในการพัฒนาการจัดทำบทความวิจัยปริทัศน์ของกลุ่มงานวิจัยและพัฒนา สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

บทที่ 4

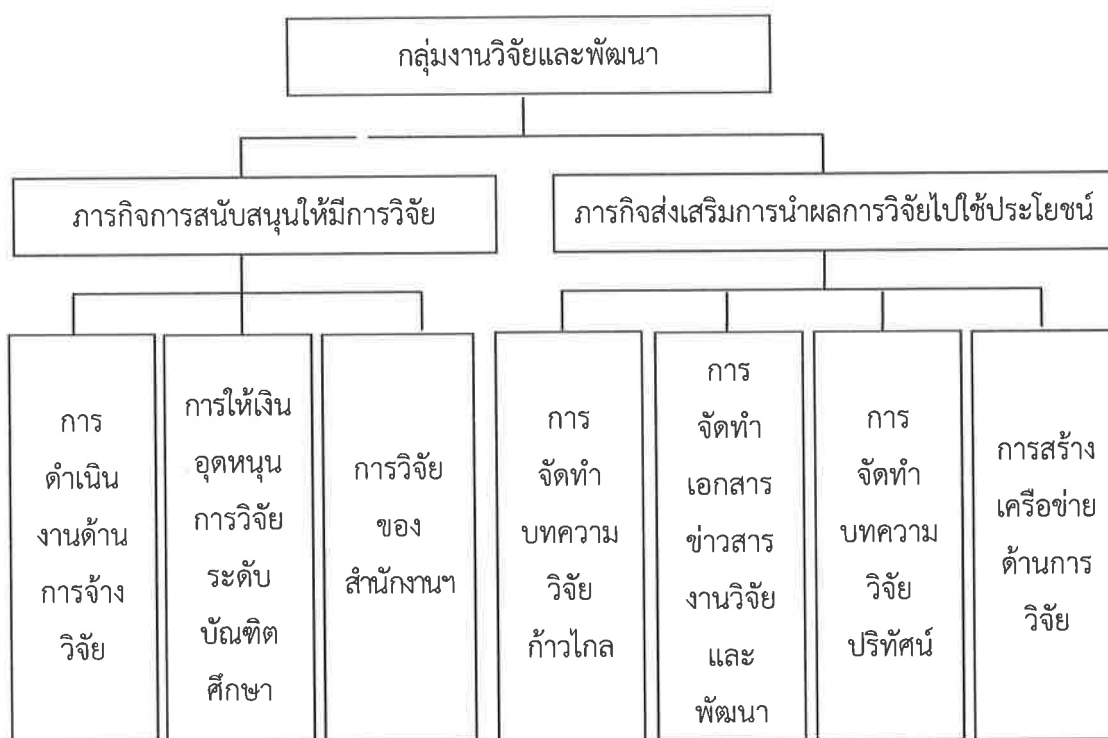
ผลการศึกษา

การศึกษาแนวทางในการพัฒนาการจัดทำบทความวิจัยปริทัศน์ของกลุ่มงานวิจัยและพัฒนา สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ผู้ศึกษาได้ทำการศึกษาการจัดทำบทความวิจัยปริทัศน์ และจัดประชุมกลุ่มย่อย (Focus group) บุคลากรผู้จัดทำบทความ ทำให้ทราบข้อมูลด้านสภาพการดำเนินการ คุณลักษณะและองค์ประกอบของบทความ ปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบทความ และแนวทางในการพัฒนาการจัดทำบทความวิจัยปริทัศน์ของกลุ่มงานวิจัยและพัฒนา สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปรากฏผลการศึกษา ดังนี้

4.1 สภาพการดำเนินการจัดทำบทความวิจัยปริทัศน์ของกลุ่มงานวิจัยและพัฒนา สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

กลุ่มงานวิจัยและพัฒนา เป็นหน่วยราชการในสังกัดสำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร มีภารกิจใน 2 ลักษณะ คือ ลักษณะแรก เป็นภารกิจการสนับสนุนให้มีการวิจัยในหัวข้อเรื่องที่เป็นประโยชน์ต่อวงงานรัฐสภา โดยการพิจารณาของคณะกรรมการการวิจัยและพัฒนา และกลุ่มงานวิจัยและพัฒนาทำหน้าที่เลขานุการคณะกรรมการการวิจัยและพัฒนาในการอำนวยความสะดวกในการประชุมและสนับสนุนข้อมูลประกอบการพิจารณา ได้แก่ 1) การดำเนินงานด้านการจ้างวิจัย 2) การให้เงินอุดหนุนการวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา และ 3) การวิจัยของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ลักษณะที่สอง เป็นภารกิจการส่งเสริมการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์เป็นงานเผยแพร่ข้อมูลวิชาการและงานวิจัยเชิงวิเคราะห์และสังเคราะห์ ตลอดจนการศึกษาวิจัย เพื่อให้มีการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ในวงงานรัฐสภาอย่างทั่วถึง ได้แก่ 1) การจัดทำบทความวิจัยก้าวไกล 2) การจัดทำเอกสารข่าวสารงานวิจัยและพัฒนา 3) การจัดทำบทความวิจัยปริทัศน์ และ 4) การสร้างเครือข่ายด้านการวิจัย

ภารกิจของกลุ่มงานวิจัยและพัฒนา สำนักวิชาการ

ภาพที่ 1 แสดงภารกิจของกลุ่มงานวิจัยและพัฒนา สำนักวิชาการ

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง การประชุมกลุ่มย่อย (Focus group) บุคลากรผู้จัดทำบทความ จำนวน 11 คน และจากประสบการณ์ของผู้ศึกษา สามารถนำมาประมวลและสรุปวิเคราะห์สภาพการดำเนินการจัดทำบทความวิจัยปริทัศน์ ดังนี้

4.1.1 บุคลากรที่จัดทำบทความวิจัยปริทัศน์

ในปี 2564 กลุ่มงานวิจัยและพัฒนา มีอัตรากำลัง 16 อัตรา ประกอบด้วยผู้บังคับบัญชาในกลุ่มงาน จำนวน 1 คน วิทยากร จำนวน 11 คน และเจ้าพนักงานธุรการ จำนวน 4 คน โดยวิทยากรทั้ง 11 คน รับผิดชอบในการจัดทำบทความวิจัยปริทัศน์ในแต่ละเดือนเวียนกันไปจนครบคน โดยมีผู้ตรวจอ่าน คือ ผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น และมีเจ้าพนักงานธุรการทำหน้าที่จัดพิมพ์และดำเนินการทางธุรการ รายละเอียดดังแสดงในตาราง

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนบุคลากรของกลุ่มงานวิจัยและพัฒนา ปี 2564 จำแนกตามสายงาน ระดับความเชี่ยวชาญ อายุ และประสบการณ์

สายงาน	อายุ	ประสบการณ์ การปฏิบัติงานใน กลุ่มงานวิจัยและ พัฒนา	จำนวน (คน)
ผู้บังคับบัญชาของกลุ่มงานวิจัยและพัฒนา	59 ปี	มากกว่า 20 ปี	1
วิทยากรเชี่ยวชาญ	48 ปี	มากกว่า 20 ปี	1
วิทยากรชำนาญการพิเศษ	40-45 ปี	4-20 ปี	7
วิทยากรชำนาญการ	35-39 ปี	2-5 ปี	2
วิทยากรปฏิบัติการ	32 ปี	2 ปี	1
เจ้าพนักงานธุรการระดับอาวุโสและระดับ ชำนาญงาน	40-59 ปี	10-20 ปี	4
รวม			16

ทั้งนี้ บุคลากรเกือบทั้งหมด (11 ใน 16 คน) เป็นวิทยากร ซึ่งสอดคล้องกับภารกิจหลักของหน่วยงาน นอกจากนี้ วิทยากรจำนวนกึ่งหนึ่ง (6 ใน 11 คน) เป็นบุคลากรที่มีประสบการณ์ด้านการวิจัยมากกว่า 10 ปี ในขณะที่เดียวกันก็มีวิทยากรจำนวนเกือบครึ่ง (5 ใน 11 คน) เป็นคนรุ่นใหม่ที่มีพลังและเป็นทรัพยากรหลักขององค์กรต่อไปในอนาคต

4.1.2 การจัดทำบทความวิจัยปริทัศน์

บทความวิจัยปริทัศน์เป็นบทความวิชาการที่เผยแพร่ทางเว็บไซต์หอสมุดรัฐสภา โดยเผยแพร่จำนวน 12 ฉบับต่อปี เริ่มฉบับแรกเมื่อเดือนสิงหาคม 2563 จนถึงฉบับปัจจุบัน คือเดือนธันวาคม 2564 (ข้อมูล ณ วันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2565) รายละเอียดดังแสดงในตาราง

ตารางที่ 3 แสดงรายชื่อบทความวิจัยปริทัศน์ ตั้งแต่ ฉบับ1-17 (เดือนสิงหาคม 2563-ธันวาคม 2564)

ลำดับ	ฉบับที่ (เดือน)	ชื่อเรื่อง	ผู้จัดทำ
1	ฉ.1 (ส.ค. 63)	สถานการณ์การออมของไทย	ทีม 1 (วิมลรักษ์, ปรียวรรณ, คณาธิป)
2	ฉ.2 (ก.ย. 63)	นวัตกรรมการบริหารจัดการน้ำ : ธนาคารน้ำใต้ดิน	ทีม 2 (ปิยะวรรณ, อัญชลี, วิลาสินี)

ลำดับ	ฉบับที่ (เดือน)	ชื่อเรื่อง	ผู้จัดทำ
3	ฉ.3 (ต.ค. 63)	นวัตกรรมข้าวไทย	ทีม 3 (นารีลักษณ์, สิริสร, จันทมร, บุษิตา)
4	ฉ.4 (พ.ย. 63)	Green Office กับการขับเคลื่อนองค์กร สู่สำนักงานสีเขียว	ทีม 1 (วิมลรักษ์, ปรียวรรณ, คณาธิป)
5	ฉ.5 (ธ.ค. 63)	กัญชาเสรีทางการแพทย์ : กรณีศึกษาการ กำกับดูแลในต่างประเทศ	ทีม 2 (ปิยะวรรณ, อัญชลี, วิลาสินี)
6	ฉ.6 (ม.ค. 64)	การปรับตัวของภาคธุรกิจไทยภายใต้ สถานการณ์โควิด 19	ทีม 3 (นารีลักษณ์, สิริสร, จันทมร, บุษิตา)
7	ฉ.7 (ก.พ. 64)	ทิศทางการวิจัยทางพาราไทย	สิริสร
8	ฉ.8 (มี.ค. 64)	การจัดสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุใน ประเทศไทย	ทีม 1 (วิมลรักษ์, ปรียวรรณ, คณาธิป)
9	ฉ.9 (เม.ย. 64)	กฎหมายคู่ชีวิต...ความหวังของกลุ่ม LGBTQ	ปรียวรรณ
10	ฉ.10 (พ.ค. 64)	การทำงานที่บ้าน (Work From Home)	จันทมร
11	ฉ.11 (มิ.ย. 64)	โควิด 19 : ผลกระทบต่อเศรษฐกิจ และการจ้างงาน	วิจิตรา
12	ฉ.12 (ก.ค. 64)	โอกาสและความท้าทายของสมุนไพรรไทย ด้านโควิด	นารีลักษณ์
13	ฉ.13 (ส.ค. 64)	แรงงานแพลตฟอร์ม (Platform Worker)	วิลาสินี
14	ฉ.14 (ก.ย. 64)	การสร้างและพัฒนานวัตกรรมของภาครัฐ ในบริบทประเทศไทย 4.0	คณาธิป
15	ฉ.15 (ต.ค. 64)	รูปแบบและทิศทางการให้บริการการทำ ธุรกรรมทางการเงินผ่านเครือข่าย อินเทอร์เน็ต	ปิยะวรรณ
16	ฉ.16 (พ.ย. 64)	การขับเคลื่อน Big Data ในองค์กรภาครัฐ	บุษิตา
17	ฉ.17 (ธ.ค. 64)	กระท่อมอนาคตพืชเศรษฐกิจไทย	วิมลรักษ์

บทความวิจัยปริทัศน์จัดทำโดยข้าราชการตำแหน่งวิทยากรของกลุ่มงานวิจัยและพัฒนา
ระยะแรกจะเป็นการจัดทำเป็นทีมจำนวน 3-4 คน จัดแบ่งทีมให้มีระดับความเชี่ยวชาญคลงกันไป
เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน หลังจากนั้น จึงได้มีการปรับเปลี่ยนเป็นการจัดทำรายบุคคล เพื่อให้มี
ความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน บทความวิจัยปริทัศน์เกิดขึ้นจากดำริของผู้อำนวยการสำนักวิชาการ

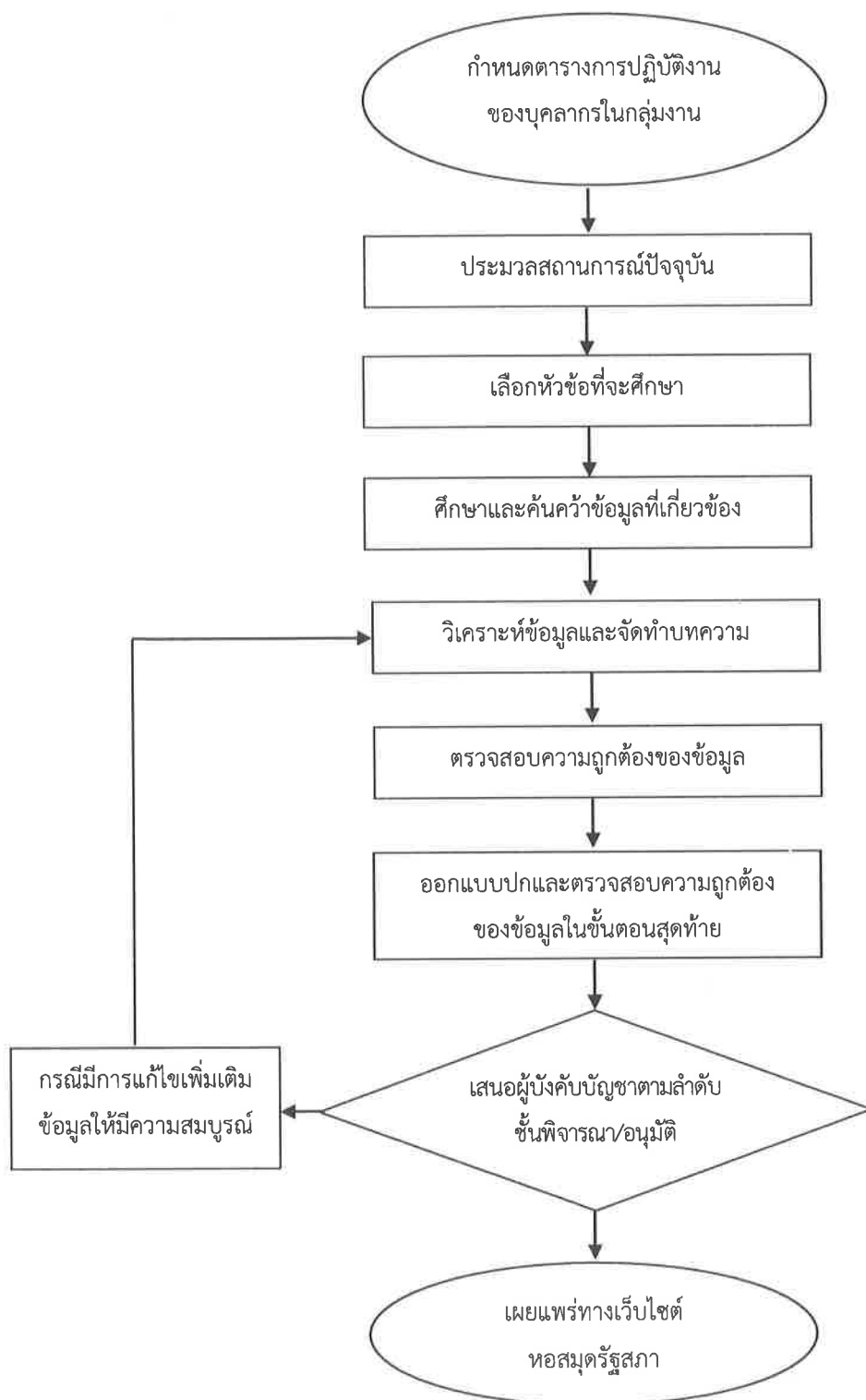
เพื่อเผยแพร่ความรู้และผลงานทางวิชาการในเรื่องหรือประเด็นใดประเด็นหนึ่งที่นำเสนอ โดยการศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์ สังเคราะห์แนวคิด องค์ความรู้ ผลงานวิจัย และผลการสัมมนา ที่เกี่ยวข้อง เพื่อประมวลความรู้ หาข้อสรุปและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในวงสาธารณะและ กิจกรรมที่เกี่ยวกับฝ่ายนิติบัญญัติ เพื่อให้สมาชิกวุฒิสภา ข้าราชการ ตลอดจนบุคคลในวงงานรัฐสภา สามารถนำข้อมูลไปใช้สนับสนุนในการปฏิบัติงานได้ ปัจจุบันมีการแบ่งเนื้อหาให้มีองค์ประกอบหลัก ตามคู่มือการจัดทำเอกสารวิชาการ ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2563 ของสำนักวิชาการ ประกอบด้วย

- 1) ส่วนนำ ได้แก่ ชื่อเรื่อง ปก
- 2) ส่วนเนื้อหา ได้แก่ บทนำ ตัวเรื่อง บทสรุป ข้อเสนอแนะ และ
- 3) ส่วนท้าย ได้แก่ การอ้างอิงระบบนามปี/เชิงอรรถ บรรณานุกรม และภาคผนวก (ถ้ามี)

4.1.3 ขั้นตอนการจัดทำบทความวิจัยปริทัศน์

- 1) กำหนดตารางผู้รับผิดชอบการจัดทำบทความวิจัยปริทัศน์ในแต่ละเดือน
- 2) ประมวลสถานการณ์ปัจจุบันในด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม เพื่อเชื่อมโยงกับการเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการและด้านการวิจัยที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณชน
- 3) เลือกหัวข้อที่จะศึกษาและนำเสนอผู้บังคับบัญชาให้ความเห็นชอบ
- 4) ศึกษา ค้นคว้า และสืบค้นข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เช่น ผลงานวิจัย องค์ความรู้ที่เป็นประโยชน์และสถานการณ์หรือประเด็นปัญหาต่าง ๆ ที่น่าสนใจ หรือเป็นประโยชน์ในการเพิ่มพูนองค์ความรู้
- 5) วิเคราะห์ข้อมูลและจัดทำบทความในรูปแบบปริทัศน์โดยเปรียบเทียบและสังเคราะห์ข้อมูลให้เกิดความรู้ และสามารถนำไปใช้ในการทำวิจัยต่อไปได้
- 6) ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลทั้งหมดจากเอกสารชั้นต้น อาทิ รายงานการประชุม รายงานวิจัยที่ใช้สำหรับการอ้างอิงทางวิชาการ
- 7) ออกแบบปกและตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของภาพรวมทั้งหมดในขั้นตอนสุดท้าย
- 8) นำเสนอผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ
- 9) จัดทำต้นฉบับสมบูรณ์และนำเสนอให้กลุ่มงานพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ ดำเนินการเผยแพร่บนเว็บไซต์หอสมุดรัฐสภา

แผนภาพขั้นตอนปฏิบัติงานการจัดทำบทความวิจัยปริทัศน์

ภาพที่ 2 แสดงแผนภาพขั้นตอนปฏิบัติงานการจัดทำบทความวิจัยปริทัศน์

4.2 คุณลักษณะและองค์ประกอบของบทความวิจัยปริทัศน์ของกลุ่มงานวิจัยและพัฒนา สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

จากการศึกษาวิเคราะห์บทความวิจัยปริทัศน์ที่มีการเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์หอสมุดรัฐสภา มีจำนวนทั้งสิ้น 17 ฉบับ ตั้งแต่ ฉบับที่ 1 (สิงหาคม 2563) ถึง ฉบับที่ 17 (ธันวาคม 2564) ประกอบกับการประชุมกลุ่มย่อย และจากประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน มีผลการศึกษา ดังนี้

4.2.1 ประเด็นหรือเรื่องที่ศึกษา สำหรับประเด็นหรือเรื่องที่น่าสนใจที่นำมาจัดทำบทความวิจัยปริทัศน์ของกลุ่มงานวิจัยและพัฒนา สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร มีทั้งด้านกฎหมาย เศรษฐกิจ และสังคม รายละเอียดดังตาราง

ตารางที่ 4 แสดงชื่อเรื่องที่ศึกษา จำแนกตามหมวดหมู่ และวิธีได้มาซึ่งหัวข้อ ดังนี้

หมวดหมู่	ชื่อเรื่อง	วิธีได้มาซึ่งหัวข้อ
ด้านกฎหมาย	<p>กลุ่มงานวิจัยและพัฒนาได้จัดทำบทความวิจัยปริทัศน์ (ด้านกฎหมาย การเมืองการปกครอง และการดำเนินการขององค์การภาครัฐ) จำนวน 3 ฉบับ ประกอบด้วย</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. กฎหมายคู่ชีวิต...ความหวังของกลุ่ม LGBTQ 2. การสร้างและพัฒนานวัตกรรมของภาครัฐในบริบทประเทศไทย 4.0 3. การขับเคลื่อน Big Data ในองค์กรภาครัฐ 	<p>ตามความสนใจ, ตามความต้องการของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร</p> <p>ตามความต้องการของผู้บริหาร</p> <p>ตามความสนใจ</p>
ด้านเศรษฐกิจ	<p>กลุ่มงานวิจัยและพัฒนาได้จัดทำบทความวิจัยปริทัศน์ (ด้านเศรษฐกิจ การเงิน ธุรกิจการเกษตร พืชเศรษฐกิจ และพลังงาน) จำนวน 7 ฉบับ ประกอบด้วย</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. สถานการณ์การออมของไทย 2. นวัตกรรมการบริหารจัดการน้ำ : ธนาคารน้ำใต้ดิน 	<p>ตามความต้องการของผู้บริหาร</p> <p>ตามความต้องการของผู้บริหาร</p>

หมวดหมู่	ชื่อเรื่อง	วิธีได้มาซึ่งหัวข้อ
	3. นวัตกรรมข้าวไทย 4. การปรับตัวของภาคธุรกิจไทย ภายใต้สถานการณ์โควิด 19 5. ทิศทางการวิจัยทางการแพทย์ไทย 6. รูปแบบและทิศทางการให้บริการ การทำธุรกรรมทางการเงินผ่านเครือข่าย อินเทอร์เน็ต 7. กระท่อมอนาคตพืชเศรษฐกิจไทย	ตามความสนใจ, ตามกระแสสังคม ตามกระแสสังคม ตามความสนใจ ตามความสนใจ, ตามกระแสสังคม ตามความสนใจ, ตามกระแสสังคม
ด้านสังคม	กลุ่มงานวิจัยและพัฒนาได้จัดทำ บทความวิจัยปริทัศน์ (ด้านสังคม แรงงาน วัฒนธรรม การแพทย์ และสิ่งแวดล้อม) จำนวน 7 ฉบับ ประกอบด้วย 1. Green Office กับการขับเคลื่อน องค์กรสู่สำนักงานสีเขียว 2. กัญชาเสรีทางการแพทย์ : กรณีศึกษาการกำกับดูแลใน ต่างประเทศ 3. การจัดสวัสดิการสังคมของ ผู้สูงอายุในประเทศไทย 4. การทำงานที่บ้าน (Work From Home) 5. โควิด 19 : ผลกระทบต่อ เศรษฐกิจ และการจ้างงาน 6. โอกาสและความท้าทายของ สมุนไพรไทยต้านโควิด 7. แรงงานแพลตฟอร์ม (Platform Worker)	ตามความสนใจ ตามความต้องการของผู้บริหาร ตามความสนใจ ตามความสนใจ, ตามกระแสสังคม ตามกระแสสังคม ตามความต้องการของผู้บริหาร, ตามกระแสสังคม ตามความสนใจ, ตามความ ต้องการของสมาชิกสภาผู้แทน ราษฎร, ตามกระแสสังคม

ประเด็นหรือเรื่องที่ศึกษาโดยมากจะอยู่ในหมวดของด้านเศรษฐกิจ และด้านสังคม (7 เรื่องเท่ากัน) ส่วนด้านกฎหมาย (3 เรื่อง) มีจำนวนน้อยที่สุด เนื่องจากบุคลากรมีความถนัด และเชี่ยวชาญในด้านกฎหมายค่อนข้างน้อย

1) ด้านกฎหมาย เป็นเรื่องเกี่ยวกับกฎหมาย การเมืองการปกครอง และการดำเนินขององค์กรภาครัฐ ได้แก่ กฎหมายคู่ชีวิต..ความหวังของกลุ่ม LGBTQ, การสร้างและพัฒนานวัตกรรมภาครัฐในบริบทประเทศไทย 4.0, และการขับเคลื่อน Big Data ในองค์กรภาครัฐ

2) ด้านเศรษฐกิจ เป็นเรื่องเกี่ยวกับเศรษฐกิจ การเงิน ธุรกิจ การเกษตร พืชเศรษฐกิจ และพลังงาน ได้แก่ สถานการณ์การออมของไทย, นวัตกรรมการบริหารจัดการน้ำ : ธนาคารน้ำใต้ดิน, นวัตกรรมข้าวไทย, การปรับตัวของภาคธุรกิจไทยภายใต้สถานการณ์โควิด 19, ทิศทางการวิจัยยางพาราไทย, รูปแบบและทิศทางการให้บริการการทำธุรกรรมทางการเงินผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต, และกระท่อมอนาคตพืชเศรษฐกิจไทย

3) ด้านสังคม เป็นเรื่องเกี่ยวกับ สังคม แรงงาน วัฒนธรรม การแพทย์ และสิ่งแวดล้อม ได้แก่ Green Office กับการขับเคลื่อนองค์กรสู่สำนักงานสีเขียว, กัญชาเสรีทางการแพทย์ : กรณีศึกษาการกำกับดูแลในต่างประเทศ, การจัดสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในประเทศไทย, การทำงานที่บ้าน (Work From Home), โควิด 19 ผลกระทบต่อเศรษฐกิจและการจ้างงาน, โอกาสและความท้าทายของสมุนไพรรักษาโควิด, และแรงงานแพลตฟอร์ม (Platform Worker)

4.2.2 วิธีการได้มาซึ่งหัวข้อในการจัดทำบทความ มีทั้งเลือกตามความสนใจของตนเอง เลือกตามความต้องการของสมาชิกสภา ผู้บริหาร ข้าราชการ และบุคลากรในวงงานรัฐสภา และเลือกตามความสนใจของสังคม โดยพบว่า บางหัวข้อมีทั้งเลือกตามความสนใจของตนเอง และตามความสนใจของสังคม เนื่องจากเป็นประเด็นที่น่าสนใจและอยู่ในสถานการณ์ปัจจุบัน บางหัวข้อเลือกตามความต้องการของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเพื่อนำไปพิจารณากฎหมายในชั้นกรรมาธิการ และบางหัวข้อเลือกตามความต้องการของผู้อำนวยการสำนักวิชาการเนื่องจากเป็นประเด็นที่มีความสำคัญในการปฏิบัติงานของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ทั้งนี้ ไม่มีหัวข้อใดที่มีการระบุว่าได้เลือกตามเชี่ยวชาญของตนเอง

4.2.3 องค์ประกอบของบทความตามมาตรฐานวิชาการ โดยกำหนดตามคู่มือการจัดทำเอกสารวิชาการของสำนักวิชาการ และแนวปฏิบัติที่ดีในการเขียนบทความปริทัศน์ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ได้แก่

1) ปก เป็นองค์ประกอบแรกที่น่าเสนอให้ผู้ให้บริการได้ทราบถึงชื่อเรื่องที่จัดทำ พบว่า มีการจัดทำปกสีในทุกฉบับ แต่พบว่า มีปกบางฉบับที่มีรูปแบบแตกต่างจากฉบับอื่น คือ ฉบับที่ 1-3 เนื่องจากอยู่ในช่วงแรกของการดำเนินการจัดทำบทความวิจัยปริทัศน์ ผู้จัดทำจึงยังไม่ได้มีการพูดคุยหรือทำความเข้าใจเป็นรูปแบบที่แน่นอน

2) บทคัดย่อ เป็นส่วนที่สำคัญที่สรุปย่อเนื้อหาทั้งเล่มให้ผู้อ่านได้ทราบ พบว่า มีการจัดทำบทคัดย่อโดยสรุปสาระสำคัญของเรื่องให้มีเนื้อหาภายในหน้าเดียวทุกฉบับ

3) บทนำ เป็นส่วนที่เกริ่นนำถึงสภาพความเป็นมา และสถานการณ์ของเรื่องในปัจจุบัน พบว่า มีการจัดทำบทนำของเรื่อง โดยกล่าวถึงปัญหาและความสำคัญของเรื่อง สถิติหรือสถานการณ์ปัจจุบัน

4) เนื้อเรื่อง เป็นส่วนสำคัญของบทความ พบว่า มีการกล่าวถึงความหมายและคำนิยาม กฎหมายที่เกี่ยวข้อง นโยบายรัฐบาล ยุทธศาสตร์แผนงาน ผลงานวิจัยหรือผลการศึกษาก่อนที่เกี่ยวข้อง ทั้งของในประเทศและต่างประเทศ

5) บทสรุปและข้อเสนอแนะ พบว่า มีการจัดทำบทสรุปและข้อเสนอแนะอยู่ในหัวข้อเดียวกัน และมีการจัดทำแยกหัวข้อ บางฉบับไม่มีข้อเสนอแนะ และบางฉบับไม่มีทั้งบทสรุปและข้อเสนอแนะ

6) บทวิจารณ์หรือความคิดเห็นของผู้จัดทำ พบว่า ทุกฉบับไม่มีบทวิจารณ์ และในส่วนความคิดเห็นของผู้จัดทำจะมีเพียงบางฉบับ

7) เอกสารอ้างอิงหรือบรรณานุกรม พบว่า ทุกฉบับมีบรรณานุกรมแนบท้าย แต่มีเพียงบางฉบับมีการอ้างอิงในเนื้อหา

8) ภาคผนวก พบว่า ทุกฉบับไม่มีภาคผนวก

9) ภาพประกอบ ตาราง และแผนภูมิ พบว่า มีเพียงบางฉบับมีภาพประกอบ ตาราง และแผนภูมิ

4.2.4 รูปแบบของเอกสารและสิ่งพิมพ์ที่นำมาจัดทำบทความ มีทั้งวิทยานิพนธ์ รายงานวิจัย รายงานการศึกษา บทความวิจัย บทความวิชาการ ผลการประชุมหรือสัมมนา ข่าว สถิติ กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ รวมถึงหนังสือราชการ โดยแต่ละฉบับมีการใช้เอกสารและสิ่งพิมพ์ในรูปแบบแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับเอกสารและสิ่งพิมพ์ที่สามารถสืบค้นได้

4.2.5 ประเภทของแหล่งอ้างอิง มีทั้งแบบหนังสือ บทความวารสาร และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ บทความบางฉบับมีการใช้แหล่งอ้างอิงประเภทใดประเภทหนึ่ง หรือทั้งสามประเภท ได้แก่

1) หนังสือ ได้แก่ หนังสือวิชาการ รายงานวิจัย รายงานการศึกษา วิทยานิพนธ์

2) บทความวารสาร นิตยสาร หนังสือพิมพ์ ได้แก่ บทความจากวารสารวิชาการ บทความจากนิตยสาร และหนังสือพิมพ์

3) สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่ เว็บไซต์หน่วยงานราชการ เว็บไซต์สถาบันการศึกษา เว็บไซต์องค์กร สถาบันวิจัย เว็บไซต์สำนักข่าว หนังสือพิมพ์ วารสารนิตยสารต่าง ๆ และเว็บไซต์บันเทิง ทั่วไป

4.2.6 ภาษาของแหล่งอ้างอิง พบว่า มีบางฉบับที่มีการใช้ภาษาของเอกสารอ้างอิง เป็นภาษาอังกฤษ

4.3 ปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบทความวิจัยปริทัศน์ของกลุ่มงานวิจัยและพัฒนา สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

4.3.1 ด้านบุคลากร

บุคลากรที่ปฏิบัติงานจัดทำบทความวิจัยปริทัศน์มีความรู้ความสามารถรวมถึงทักษะ ความชำนาญที่แตกต่างกัน มีอายุวัยและประสบการณ์ที่แตกต่างกัน ทำให้มีทักษะและประสบการณ์ ในการสืบค้นข้อมูลและการเรียบเรียงข้อมูลที่แตกต่างกัน รวมถึงบุคลากรบางรายยังขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการเขียนงานวิชาการ และการอ้างอิงทางบรรณานุกรมทำให้งานขาดความ น่าเชื่อถือ ประกอบกับบุคลากรมีภารกิจงานที่ได้รับหลายด้าน ซึ่งมีทั้งงานประจำ และงานที่ได้รับ มอบหมายพิเศษ รวมถึงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 บุคลากรมีความเสี่ยง และ โดรนกักตัวทำให้ต้องทำงานที่บ้าน โดยยังไม่คุ้นชินกับบรรยากาศในการทำงานในภาวะปกติใหม่

4.3.2 ด้านกระบวนการปฏิบัติงาน

มีการใช้ระยะเวลาในการศึกษาค้นคว้ารวบรวมข้อมูลค่อนข้างมาก การจัดทำยังขาด การวางกรอบหรือโครงเรื่องให้สอดคล้องกับชื่อเรื่องที่น่าเสนอ ขาดข้อมูลหรือประเด็นหลักที่สำคัญ ข้อมูลที่ได้มาไม่ทันสมัยหรือเป็นเรื่องพื้นฐานที่ทราบกันอยู่แล้ว จึงทำให้อ่านแล้วไม่มีความน่าสนใจ จึงอาจมีการปรับเปลี่ยนชื่อเรื่องภายหลัง รวมถึงประเด็นต่าง ๆ ที่นำเสนอในแต่ละหัวข้อไม่เชื่อมโยงกัน การเขียนเรื่องหรือประเด็นที่เกี่ยวกับกฎหมายใหม่ ยังขาดการนำเสนอองค์ความรู้ด้านกฎหมาย อย่างครบถ้วน ขาดการติดตามกระบวนการพิจารณาร่างกฎหมายว่าอยู่ในขั้นตอนหรือหน่วยงานใด อาทิ คณะรัฐมนตรี กฎฎีกา หน่วยงานเจ้าของเรื่อง รวมถึงสภาผู้แทนราษฎร หรือ วุฒิสภาทำให้บางเรื่อง ต้องนำไปแก้ไขข้อมูลให้ถูกต้อง หรือชะลอการจัดทำเรื่องดังกล่าวออกไป ขาดทักษะในการสืบค้น ข้อมูล ขาดทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเข้าถึงข้อมูล ไม่ทราบวิธีการเข้าถึงแหล่งข้อมูล แหล่งข้อมูลบางแหล่งมีข้อจำกัดในการเข้าถึงทำให้เข้าถึงยาก รวมถึงการขาดทักษะด้านภาษาต่างประเทศ ทำให้ใช้เวลานานในการอ่านและแปลเอกสาร ขาดการกลั่นกรองข้อมูลในเชิงวิชาการ ข้อมูลไม่มีความ น่าเชื่อถือ บางครั้งนำข้อมูลทุติยภูมิซึ่งเป็นการลอกต่อ ๆ กันมา โดยไม่ตรวจสอบหรือใช้แหล่งข้อมูล ต้นฉบับ นอกจากนี้ บทความหรือเอกสารที่นำมาเป็นข้อมูลในการเขียนบทความวิจัยปริทัศน์ มีบทความวิจัย หรือรายงานวิจัยจำนวนน้อย เนื่องจากเป็นเรื่องที่อยู่ในสถานการณ์ปัจจุบัน ทำให้ต้องใช้ข้อมูลหรือเอกสารที่เป็นบทความที่เป็นข้อคิดเห็นส่วนบุคคล หรือข่าวสถานการณ์ความเคลื่อนไหว จากสื่อสารมวลชน อาทิ ข่าวจากหนังสือพิมพ์ ทำให้เนื้อหาที่จัดทำสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา

ในส่วนของรูปแบบ พบว่า มีการวางรูปแบบและองค์ประกอบไม่เป็นไปตามคู่มือการจัดทำเอกสารวิชาการ อาทิ บางฉบับขาดการสรุปหรือขาดข้อเสนอแนะ บางฉบับไม่มีการอ้างอิงในเนื้อหา

4.3.3 ด้านช่องทางการเผยแพร่

บทความวิจัยปริทัศน์ เป็นเอกสารที่เผยแพร่ทางอิเล็กทรอนิกส์ ผ่านทางเว็บไซต์ หอสมุดรัฐสภา โดยกลุ่มงานพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ สำนักวิชาการ ซึ่งเป็นการเผยแพร่ข้อมูลช่องทางเดียวเท่านั้น ยังขาดช่องทางการเผยแพร่ที่หลากหลาย ไม่มีการจัดพิมพ์ หรือทำสำเนาเผยแพร่ เนื่องจากมีข้อจำกัดเรื่องงบประมาณ การประหยัดค่าใช้จ่าย รวมถึงขาดการประชาสัมพันธ์ ให้เป็นที่รู้จักในวงกว้าง เพื่อให้เป็นที่รู้จักแก่สมาชิกรัฐสภา และขาดความร่วมมือในการสร้างเครือข่าย เผยแพร่ข้อมูลร่วมกับหน่วยงานอื่น อาทิ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สถาบันการศึกษา หรือหน่วยงานหรือองค์กรด้านการวิจัย

4.4 แนวทางการพัฒนาการจัดทำบทความวิจัยปริทัศน์ของกลุ่มงานวิจัยและพัฒนา สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

4.4.1 ด้านบุคลากร

1) ควรจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน หรือถ่ายทอดองค์ความรู้ภายในกลุ่มงาน เพื่อเพิ่มพูนความรู้ และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และสามารถดึงจุดเด่นของบุคลากรแต่ละคน เพื่อถ่ายทอดเป็นองค์ความรู้และเสริมสร้างบรรยากาศขององค์กรแห่งการเรียนรู้

2) ควรมีการส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรได้ศึกษาเรียนรู้ในเรื่องหรือประเด็นที่เกี่ยวข้องเฉพาะสาขาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดความเชี่ยวชาญเฉพาะสาขา และเสริมสร้างความเป็นมืออาชีพ

3) ควรมีการจัดทีมพี่เลี้ยงสอนงานภายในกลุ่มเพื่อให้มีการเรียนรู้และถ่ายทอดประสบการณ์ที่พบเจอ พร้อมนำเสนอปัญหาและวิธีการแก้ไขได้อย่างเหมาะสม

4.4.2 ด้านกระบวนการปฏิบัติงาน

1) ควรมีการกำหนดแผนงานตามยุทธศาสตร์สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และยุทธศาสตร์ของสำนักวิชาการ โดยจัดทำเป็นกิจกรรมในแผนการดำเนินงาน ทั้งแผนระยะสั้น และแผนระยะยาว โดยแผนระยะสั้น ให้ศึกษาหัวข้อตามความต้องการของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จากการสอบถามหรือสำรวจความคิดเห็น รวมถึงประเด็นที่น่าสนใจต่าง ๆ นำมากำหนดหัวข้อในการจัดทำเอกสารวิจัยปริทัศน์ ส่วนแผนระยะยาว ให้พิจารณาหัวข้อจากแผนยุทธศาสตร์ชาติ รัฐธรรมนูญ หรือเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) มีการกำหนดเป้าหมายตัวชี้วัด ผลผลิตในการจัดทำบทความ 12-15 เรื่องต่อปี โดยการจัดทำแผนงานให้พิจารณาขอบข่ายงานตามความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ ทักษะ สมรรถนะของตำแหน่งของผู้จัดทำบทความ

2) ควรมีแนวทางในการจัดทำบทความวิจัยปริทัศน์ในด้านองค์ประกอบของเนื้อหาให้ชัดเจน รวมถึงจัดทำขั้นตอนการปฏิบัติงานและกำหนดระยะเวลาในการจัดทำข้อมูลต้นฉบับอย่างชัดเจนเพื่อความเป็นมาตรฐานในการปฏิบัติงาน

3) ควรมีการวางกรอบหรือโครงเรื่องของเนื้อหาให้ชัดเจน สอดคล้องกับชื่อเรื่องหรือประเด็นที่ต้องการศึกษา และควรนำเสนอเนื้อหาในแต่ละประเด็นให้มีความเชื่อมโยงกัน

4) ควรมีการศึกษาค้นคว้าข้อมูลและเรียบเรียงเนื้อหาให้มีความน่าสนใจ โดยนำเสนอข้อมูลเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ต่อหน่วยงาน และการดำเนินงานของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือเรียบเรียงเนื้อหาในมุมมองที่ยังไม่เคยมีการเสนอในมุมมองนี้มาก่อน

5) ควรมีการเขียนหรือเรียบเรียงข้อมูลให้มีความถูกต้อง ชัดเจน แหล่งข้อมูลที่น่ามาใช้ควรมีการสืบค้นย้อนกลับได้ และควรมีความน่าเชื่อถือ รวมถึงควรมีการอ้างอิงแหล่งข้อมูลที่น่ามาใช้ให้มีความถูกต้องตามมาตรฐานวิชาการ

6) ในการจัดทำข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ ควรมีการตรวจสอบข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน

7) ควรมีการรวบรวมข้อมูลจัดทำเป็นฐานข้อมูลหรือองค์ความรู้ ในทฤษฎี หรือแนวคิดที่เกี่ยวข้อง เพื่อสามารถนำมาใช้ประโยชน์และต่อยอดองค์ความรู้ได้อย่างสะดวก รวดเร็ว

8) ควรมีบรรณาธิการ หรือ peer review ในการตรวจอ่าน เพื่อลดข้อผิดพลาดในการจัดทำในเรื่องเนื้อหาและรูปแบบ เพื่อให้บทความได้รับการแก้ไขให้ถูกต้องสมบูรณ์

4.4.3 ด้านช่องทางการเผยแพร่

1) ควรเพิ่มช่องทางการเผยแพร่ให้มีความหลากหลาย และเข้าถึงง่าย อาทิ จัดทำรหัสคิวอาร์เพื่อให้สามารถสแกนเพื่อเข้าถึงเอกสารได้โดยง่าย หรือ จัดทำอินโฟกราฟิกเพื่อเป็นสื่อประชาสัมพันธ์ให้มีความน่าสนใจมากยิ่งขึ้น

2) ควรมีการสร้างความร่วมมือกับเครือข่ายหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์เอกสารของหน่วยงานและเป็นการเผยแพร่ข้อมูลร่วมกัน

ตารางที่ 5 แสดงการเปรียบเทียบระหว่างปัญหาและอุปสรรค และแนวทางการพัฒนาการจัดทำบทความวิจัยปริทัศน์

ปัจจัย	ปัญหา/อุปสรรค	แนวทาง
1. ด้านบุคลากร	<ul style="list-style-type: none"> - บุคลากรที่ปฏิบัติงานมีความรู้ความสามารถ รวมถึงทักษะความชำนาญที่แตกต่างกัน มีอายุวัยและประสบการณ์ที่แตกต่างกัน ทำให้มีทักษะและประสบการณ์ในการสืบค้นข้อมูลและการเรียบเรียงข้อมูลที่แตกต่างกัน - บุคลากรบางรายยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเขียนงานวิชาการ และการอ้างอิงทางบรรณานุกรมทำให้งานขาดความน่าเชื่อถือ ประกอบกับ - บุคลากรมีภาระกิจงานที่ได้รับหลายด้าน ซึ่งมีทั้งงานประจำ และงานที่ได้รับมอบหมายพิเศษ - สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 บุคลากรมีความเสี่ยงและโดนกักตัวทำให้ต้องทำงานที่บ้าน โดยยังไม่คุ้นชินกับบรรยากาศในการทำงานในภาวะปกติใหม่ 	<ol style="list-style-type: none"> 1) ควรจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน หรือถ่ายทอดองค์ความรู้ภายในกลุ่มงานเพื่อเพิ่มพูนความรู้ และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และสามารถดึงจุดเด่นของบุคลากรแต่ละคนเพื่อถ่ายทอดเป็นองค์ความรู้ และเสริมสร้างบรรยากาศขององค์กรแห่งการเรียนรู้ 2) ควรมีการส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรได้ศึกษาเรียนรู้ในเรื่องหรือประเด็นที่เกี่ยวข้องเฉพาะสาขาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดความเชี่ยวชาญเฉพาะสาขา และเสริมสร้างความเป็นมืออาชีพ 3) ควรมีการจัดทีมพี่เลี้ยงสอนงานภายในกลุ่มเพื่อให้มีการเรียนรู้และถ่ายทอดประสบการณ์ที่พบเจอพร้อมนำเสนอปัญหาและวิธีการแก้ไขได้อย่างเหมาะสม
2. ด้านกระบวนการปฏิบัติงาน	<ul style="list-style-type: none"> - มีการใช้ระยะเวลาในการศึกษาค้นคว้ารวบรวมข้อมูลค่อนข้างมาก - การจัดทำยังขาดการวางกรอบหรือโครงเรื่องให้สอดคล้องกับชื่อเรื่องที่นำเสนอ ขาดข้อมูลหรือประเด็นหลักที่สำคัญ ข้อมูลที่ได้มาไม่ทันสมัยหรือเป็นเรื่องพื้นฐานที่ทราบกันอยู่แล้วจึงทำให้อ่านแล้วไม่มีความน่าสนใจ จึงอาจมีการ 	<ol style="list-style-type: none"> 1) ควรมีการกำหนดแผนงานตามยุทธศาสตร์สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และยุทธศาสตร์ของสำนักวิชาการ โดยจัดทำเป็นกิจกรรมในแผนการดำเนินงาน ทั้งแผนระยะสั้นและแผนระยะยาว โดยแผนระยะสั้นให้ศึกษาหัวข้อตามความต้องการของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจากการ

ปัจจัย	ปัญหา/อุปสรรค	แนวทาง
	<p>ปรับเปลี่ยนชื่อเรื่องภายหลัง</p> <ul style="list-style-type: none"> - ประเด็นต่าง ๆ ที่นำเสนอในแต่ละหัวข้อไม่เชื่อมโยงกัน การเขียนเรื่องหรือประเด็นที่เกี่ยวกับกฎหมายใหม่ ยังขาดการนำเสนอองค์ความรู้ด้านกฎหมายอย่างครบถ้วน - ขาดการติดตามกระบวนการพิจารณา ร่างกฎหมายว่าอยู่ในขั้นตอนหรือหน่วยงานใด อาทิ คณะรัฐมนตรี กฤษฎีกา หน่วยงานเจ้าของเรื่อง รวมถึงสภาผู้แทนราษฎร หรือ วุฒิสภา ทำให้บางเรื่องต้องนำไปแก้ไขข้อมูลให้ถูกต้องหรือชะลอการจัดทำเรื่องดังกล่าวออกไป - ขาดทักษะในการสืบค้นข้อมูล ขาดทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเข้าถึงข้อมูล ไม่ทราบวิธีการเข้าถึงแหล่งข้อมูล แหล่งข้อมูลบางแหล่งมีข้อจำกัดในการเข้าถึง ทำให้เข้าถึงยาก - ขาดทักษะด้านภาษาต่างประเทศ ทำให้ใช้เวลานานในการอ่านและแปลเอกสาร - ขาดการกลั่นกรองข้อมูลในเชิงวิชาการ ข้อมูลไม่มีความน่าเชื่อถือ บางครั้งนำข้อมูลทุติยภูมิซึ่งเป็นการลอกต่อ ๆ กันมา โดยไม่ตรวจสอบหรือใช้แหล่งข้อมูลต้นฉบับ - บทความหรือเอกสารที่นำมาเป็นข้อมูลในการเขียนบทความวิจัยปริทัศน์ มีบทความวิจัย หรือรายงานวิจัยจำนวนน้อย เนื่องจากเป็นเรื่องที่อยู่ในสถานการณ์ปัจจุบัน ทำให้ต้องใช้ข้อมูล 	<p>สอบถามหรือสำรวจความคิดเห็น รวมถึงประเด็นที่น่าสนใจต่าง ๆ นำมา กำหนดหัวข้อในการจัดทำเอกสารวิจัยปริทัศน์ ส่วนแผนระยะยาว ให้พิจารณา หัวข้อจากแผนยุทธศาสตร์ชาติ รัฐธรรมนูญ หรือเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) มีการกำหนดเป้าหมายตัวชี้วัด ผลผลิตในการจัดทำบทความ 12-15 เรื่องต่อปี โดยการจัดทำแผนงาน ให้พิจารณาขอบข่ายงานตามความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ ทักษะ สมรรถนะของตำแหน่งของผู้จัดทำบทความ</p> <p>2) ควรมีแนวทางในการจัดทำบทความวิจัยปริทัศน์ในด้านองค์ประกอบของเนื้อหาให้ชัดเจน รวมถึงจัดทำขั้นตอนการปฏิบัติงานและกำหนดระยะเวลา ในการจัดทำข้อมูลต้นฉบับอย่างชัดเจน เพื่อความเป็นมาตรฐานในการปฏิบัติงาน</p> <p>3) ควรมีการวางกรอบหรือโครงเรื่องของเนื้อหาให้ชัดเจน สอดคล้องกับชื่อเรื่องหรือประเด็นที่ต้องการศึกษา และควรนำเสนอเนื้อหาในแต่ละประเด็น ให้มีความเชื่อมโยงกัน</p> <p>4) ควรมีการศึกษาค้นคว้าข้อมูลและเรียบเรียงเนื้อหาให้มีความน่าสนใจ โดยนำเสนอข้อมูลเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ต่อหน่วยงาน และการดำเนินงานของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร</p>

ปัจจัย	ปัญหา/อุปสรรค	แนวทาง
	<p>หรือเอกสารที่เป็นบทความที่เป็นข้อคิดเห็นส่วนบุคคล หรือข่าวสถานการณ์ความเคลื่อนไหวจากสื่อสารมวลชน อาทิ ข่าวจากหนังสือพิมพ์ ทำให้เนื้อหาที่จัดทำสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา</p> <p>- มีการวางรูปแบบและองค์ประกอบไม่เป็นไปตามคู่มือการจัดทำเอกสารวิชาการ อาทิ บางฉบับขาดการสรุปหรือขาดข้อเสนอแนะ บางฉบับไม่มีการอ้างอิงในเนื้อหา</p>	<p>หรือเรียบเรียงเนื้อหาในมุมมองที่ยังไม่เคยมีการเสนอในมุมมองมาก่อน</p> <p>5) ควรมีการเขียนหรือเรียบเรียงข้อมูลให้มีความถูกต้อง ชัดเจน แหล่งข้อมูลที่นำมาใช้ควรมีการสืบค้นย้อนกลับได้ และควรมีความน่าเชื่อถือ รวมถึงควรมีการอ้างอิงแหล่งข้อมูลที่นำมาใช้ให้มีความถูกต้องตามมาตรฐานวิชาการ</p> <p>6) ในการจัดทำข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ ควรมีการตรวจสอบข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน</p> <p>7) ควรมีการรวบรวมข้อมูลจัดทำเป็นฐานข้อมูลหรือองค์ความรู้ ในทฤษฎีหรือแนวคิดที่เกี่ยวข้อง เพื่อสามารถนำมาใช้ประโยชน์และต่อยอดองค์ความรู้ได้อย่างสะดวก รวดเร็ว</p> <p>8) ควรมีบรรณาธิการ หรือ peer review ในการตรวจอ่าน เพื่อลดข้อผิดพลาดในการจัดทำในเรื่องเนื้อหาและรูปแบบ เพื่อให้บทความได้รับการแก้ไขให้ถูกต้องสมบูรณ์</p>
3. ด้านช่องทางการเผยแพร่	<p>- บทความวิจัยปริทัศน์ เป็นเอกสารที่เผยแพร่ทางอิเล็กทรอนิกส์ ผ่านทางเว็บไซต์หอสมุดรัฐสภา โดยกลุ่มงานพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ สำนักวิชาการ ซึ่งเป็นการเผยแพร่ข้อมูลช่องทางเดียวเท่านั้น ยังขาดช่องทางการเผยแพร่ที่หลากหลาย ไม่มีการจัดพิมพ์หรือทำสำเนาเผยแพร่ เนื่องจากมี</p>	<p>1) ควรเพิ่มช่องทางการเผยแพร่ให้มีความหลากหลาย และเข้าถึงง่าย อาทิ จัดทำรหัสคิวอาร์เพื่อให้สามารถสแกนเพื่อเข้าถึงเอกสารได้โดยง่าย หรือจัดทำอินโฟกราฟิกเพื่อเป็นสื่อประชาสัมพันธ์ให้มีความน่าสนใจมากยิ่งขึ้น</p> <p>2) ควรมีการสร้างความร่วมมือกับ</p>

ปัจจัย	ปัญหา/อุปสรรค	แนวทาง
	<p>ข้อจำกัดเรื่องงบประมาณ การประหยัดการใช้กระดาษ ขาดการประชาสัมพันธ์ให้เป็นที่รู้จักในวงกว้าง เพื่อให้เป็นที่รู้จักแก่สมาชิกรัฐสภา</p> <p>- ขาดความร่วมมือในการสร้างเครือข่ายเผยแพร่ข้อมูลร่วมกับหน่วยงานอื่น อาทิ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สถาบันการศึกษา หรือหน่วยงานหรือองค์กรด้านการวิจัย</p>	<p>เครือข่ายหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์เอกสารของหน่วยงานและเป็นการเผยแพร่ข้อมูลร่วมกัน</p>

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

เอกสารวิชาการกรณีส่วนบุคคล เรื่อง “แนวทางในการพัฒนาการจัดทำบทความวิจัยปริทัศน์ของกลุ่มงานวิจัยและพัฒนา สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร” สามารถสรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะได้ดังนี้

5.1 สรุปผลการศึกษา

5.1.1 สภาพการดำเนินการจัดทำบทความวิจัยปริทัศน์ของกลุ่มงานวิจัยและพัฒนา สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

กลุ่มงานวิจัยและพัฒนา มีภารกิจสำคัญคือ 1) การให้ทุนสนับสนุนด้านการวิจัยแก่นักวิชาการ นิสิตนักศึกษา โดยผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการการวิจัยและพัฒนา 2) การส่งเสริมให้นำผลการศึกษาวิจัยไปใช้ประโยชน์ โดยกลุ่มงานวิจัยและพัฒนาได้จัดทำบทความวิจัยปริทัศน์เพื่อเผยแพร่ความรู้และผลงานทางวิชาการในเรื่องหรือประเด็นใดประเด็นหนึ่งที่น่าสนใจ โดยการศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์ สังเคราะห์แนวคิด องค์ความรู้ ผลงานวิจัย และผลการสัมมนาที่เกี่ยวข้อง เพื่อประมวลความรู้ หาข้อสรุปและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในวงสาธารณะและกิจการที่เกี่ยวกับฝ่ายนิติบัญญัติ เพื่อให้สมาชิกวุฒิสภา ข้าราชการ ตลอดจนบุคคลในวงงานรัฐสภาสามารถนำข้อมูลไปใช้สนับสนุนในการปฏิบัติงานได้ ปัจจุบันบทความวิจัยปริทัศน์เผยแพร่ จำนวน 12 ฉบับต่อปี เริ่มฉบับแรกเดือนสิงหาคม 2563 จัดทำโดยข้าราชการกลุ่มงานวิจัยและพัฒนา ในปี 2564 กลุ่มงานวิจัยและพัฒนา มีอัตรากำลัง 16 อัตรา ประกอบด้วย ผู้บังคับบัญชากลุ่มงาน จำนวน 1 คน วิทยากร จำนวน 11 คน และเจ้าพนักงานธุรการ จำนวน 4 คน โดยวิทยากรทั้ง 11 คน รับผิดชอบในการจัดทำบทความวิจัยปริทัศน์ในแต่ละเดือนเวียนกันไปจนครบคน โดยมีผู้ตรวจอ่าน คือ ผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น และมีเจ้าพนักงานธุรการทำหน้าที่จัดพิมพ์และดำเนินการทางธุรการ ผู้รับผิดชอบในการจัดทำบทความ คือ ข้าราชการตำแหน่งวิทยากร โดยมีวิทยากรที่มีประสบการณ์ด้านการวิจัยมากกว่า 10 ปี และวิทยากรที่เป็นคนรุ่นใหม่ในจำนวนใกล้เคียงกัน คือ 6 และ 5 คน ตามลำดับ ในระยะแรกจะมีการจัดทำบทความเป็นทีม จำนวน 3-4 คน โดยจัดแบ่งทีมให้มีระดับความเชี่ยวชาญคละกันไปเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน หลังจากนั้น จึงได้มีการปรับเปลี่ยนเป็นการจัดทำรายบุคคลเพื่อให้มีความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน โดยมีการแบ่งเนื้อหาให้มืองค์ประกอบหลักตามคู่มือการจัดทำเอกสารวิชาการฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2563 ของสำนักวิชาการ ประกอบด้วย 1) ส่วนนำ

ได้แก่ ชื่อเรื่อง ปก 2) ส่วนเนื้อหา ได้แก่ บทนำ ตัวเรื่อง บทสรุป ข้อเสนอแนะ และ 3) ส่วนท้าย ได้แก่ การอ้างอิงระบบนามปี/เชิงอรรถ บรรณานุกรม และภาคผนวก (ถ้ามี)

5.1.2 คุณลักษณะและองค์ประกอบของบทความวิจัยปริทัศน์ของกลุ่มงานวิจัยและพัฒนา สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

การจัดทำบทความวิจัยปริทัศน์ได้ทำการศึกษาในประเด็นหรือเรื่องที่ศึกษามีทั้งด้าน กฎหมาย เศรษฐกิจ และสังคม มีวิธีการได้มาซึ่งหัวข้อในการจัดทำบทความ มีทั้งเลือกตามความสนใจ ของตนเอง เลือกตามความต้องการของสมาชิกวุฒิสภา ผู้บริหาร ข้าราชการ และบุคลากรในวงงาน รัฐสภา และเลือกตามความสนใจของสังคม ทั้งนี้ ไม่มีหัวข้อใดที่มีการระบุว่าได้เลือกตามเชี่ยวชาญ ของตนเอง องค์ประกอบของบทความโดยมากเป็นไปตามมาตรฐานวิชาการ มีบางเรื่องที่ขาดบทสรุป และข้อเสนอแนะ ส่วนเนื้อหา มีความแตกต่างกันไปตามชื่อเรื่องหรือประเด็นที่ต้องการศึกษา อาทิ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง นโยบายรัฐบาล ยุทธศาสตร์แผนงาน ผลงานวิจัยหรือผลการศึกษาที่เกี่ยวข้อง ทั้งของในประเทศและต่างประเทศ โดยไม่มีบทวิจารณ์ แต่มีส่วนของความคิดเห็นของผู้จัดทำในบางฉบับ มีการอ้างอิงเอกสารและบรรณานุกรม ไม่มีภาคผนวก มีเพียงบางฉบับมีภาพประกอบ ตาราง และ แผนภูมิ รูปแบบของเอกสารและสิ่งพิมพ์ที่นำมาจัดทำบทความ มีการใช้เอกสารและสิ่งพิมพ์ ในรูปแบบแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับเอกสารและสิ่งพิมพ์ที่สามารถสืบค้นได้ ประเภทของแหล่งอ้างอิง มีทั้งหนังสือ บทความวารสาร และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ภาษาของแหล่งอ้างอิง มีบางฉบับที่มีการใช้ ภาษาอังกฤษ

5.1.3 ปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบทความวิจัยปริทัศน์ของกลุ่มงานวิจัยและพัฒนา สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

1. ด้านบุคลากร

บุคลากรที่ปฏิบัติงานจัดทำบทความวิจัยปริทัศน์มีความรู้ความสามารถรวมถึง ทักษะความชำนาญที่แตกต่างกัน มีอายุวัยและประสบการณ์ที่แตกต่างกัน ทำให้มีทักษะและ ประสบการณ์ในการสืบค้นข้อมูลและการเรียบเรียงข้อมูลที่แตกต่างกัน รวมถึงบุคลากรบางรายยังขาด ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเขียนงานวิชาการ และการอ้างอิงทางบรรณานุกรมทำให้งาน ขาดความน่าเชื่อถือ ประกอบกับบุคลากรมีภารกิจงานที่ได้รับหลายด้าน ซึ่งมีทั้งงานประจำ และงานที่ ได้รับมอบหมายพิเศษ รวมถึงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 บุคลากรมีความเสี่ยง และโดนกักตัวทำให้ต้องทำงานที่บ้าน โดยยังไม่คุ้นชินกับบรรยากาศในการทำงานในภาวะปกติใหม่

2. ด้านกระบวนการปฏิบัติงาน

มีการใช้ระยะเวลาในการศึกษาค้นคว้ารวบรวมข้อมูลค่อนข้างมาก การจัดทำยังขาด การวางกรอบหรือโครงเรื่องให้สอดคล้องกับชื่อเรื่องที่น่าเสนอ ขาดข้อมูลหรือประเด็นหลักที่สำคัญ ข้อมูลที่ได้มาไม่ทันสมัยหรือเป็นเรื่องพื้นฐานที่ทราบกันอยู่แล้ว จึงทำให้อ่านแล้วไม่มีความน่าสนใจ

และอาจทำให้มีการปรับเปลี่ยนชื่อเรื่องภายหลัง รวมถึงประเด็นต่าง ๆ ที่นำเสนอในแต่ละหัวข้อ ไม่เชื่อมโยงกัน การเขียนเรื่องหรือประเด็นที่เกี่ยวกับกฎหมายใหม่ ยังขาดการนำเสนอองค์ความรู้ ด้านกฎหมายอย่างครบถ้วน ขาดการติดตามกระบวนการพิจารณา ร่างกฎหมายอยู่ในขั้นตอนหรือ หน่วยงานใด ทำให้บางเรื่องต้องนำไปแก้ไขข้อมูลให้ถูกต้อง หรือชะลอการจัดทำเรื่องดังกล่าวออกไป ขาดทักษะในการสืบค้นข้อมูล ขาดทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเข้าถึงข้อมูล ไม่ทราบ วิธีการเข้าถึงแหล่งข้อมูล รวมถึงการขาดทักษะด้านภาษาต่างประเทศ ทำให้ใช้เวลานานในการอ่าน และแปลเอกสาร ขาดการกลั่นกรองข้อมูลในเชิงวิชาการ ข้อมูลไม่มีความน่าเชื่อถือ ไม่ตรวจสอบหรือ ใช้แหล่งข้อมูลต้นฉบับ ในส่วนของรูปแบบ พบว่า มีการวางรูปแบบและองค์ประกอบไม่เป็นไปตาม คู่มือการจัดทำเอกสารวิชาการ

3. ด้านช่องทางการเผยแพร่

บทความวิจัยปริทัศน์ เป็นเอกสารที่เผยแพร่ทางอิเล็กทรอนิกส์ ผ่านทางเว็บไซต์ หอสมุดรัฐสภา โดยกลุ่มงานพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ สำนักวิชาการ ซึ่งเป็นการเผยแพร่ข้อมูล ช่องทางเดียวเท่านั้น ยังขาดช่องทางการเผยแพร่ที่หลากหลาย ไม่มีการจัดพิมพ์ หรือทำสำเนาเผยแพร่ เนื่องจากมีข้อจำกัดเรื่องงบประมาณ การประหยัดค่าใช้จ่าย รวมถึงขาดการประชาสัมพันธ์ ให้เป็นที่รู้จักในวงกว้าง เพื่อให้เป็นที่รู้จักแก่สมาชิกรัฐสภา และขาดความร่วมมือในการสร้างเครือข่าย เผยแพร่ข้อมูลร่วมกับหน่วยงานอื่น อาทิ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สถาบันการศึกษา หรือหน่วยงาน หรือองค์กรด้านการวิจัย

5.1.4 แนวทางการพัฒนาการจัดทำบทความวิจัยปริทัศน์ของกลุ่มงานวิจัยและพัฒนา สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

1. ด้านบุคลากร

มีการส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน หรือถ่ายทอดองค์ความรู้ภายใน กลุ่มงานเพื่อเพิ่มพูนความรู้ และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และสามารถดึงจุดเด่นของบุคลากร แต่ละคนเพื่อถ่ายทอดเป็นองค์ความรู้และเสริมสร้างบรรยากาศขององค์กรแห่งการเรียนรู้ มีการส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรได้ศึกษาเรียนรู้ในเรื่องหรือประเด็นที่เกี่ยวข้องเฉพาะสาขา อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดความเชี่ยวชาญเฉพาะสาขา และเสริมสร้างความเป็นมืออาชีพ มีการจัดทีมพี่เลี้ยง สอนงานภายในกลุ่มเพื่อให้มีการเรียนรู้และถ่ายทอดประสบการณ์ที่พบเจอ พร้อมนำเสนอปัญหาและ วิธีการแก้ไขได้อย่างเหมาะสม

2. ด้านกระบวนการปฏิบัติงาน

มีการกำหนดแผนงานตามยุทธศาสตร์สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และยุทธศาสตร์ของสำนักวิชาการ โดยจัดทำเป็นกิจกรรมในแผนการดำเนินงาน ทั้งแผนระยะสั้น และแผนระยะยาว โดยแผนระยะสั้น ให้ศึกษาหัวข้อตามความต้องการของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

จากการสอบถามหรือสำรวจความคิดเห็น รวมถึงประเด็นที่น่าสนใจต่าง ๆ นำมากำหนดหัวข้อในการจัดทำเอกสารวิจัยปริทัศน์ ส่วนแผนระยะยาว ให้พิจารณาหัวข้อจากแผนยุทธศาสตร์ชาติ รัฐธรรมนูญ หรือเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) มีการกำหนดเป้าหมายตัวชี้วัด ผลผลิตในการจัดทำบทความ 12-15 เรื่องต่อปี โดยการจัดทำแผนงานให้พิจารณา มอบหมายงานตามความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ ทักษะ สมรรถนะของตำแหน่งของผู้จัดทำบทความ มีการประเมินผลงานโดยดูจากความครบถ้วนตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดและเป็นส่วนหนึ่งในการประกอบการพิจารณาการประเมินผลการปฏิบัติงานประจำปี มีแนวทางในการจัดทำบทความ วิจัยปริทัศน์ในด้านองค์ประกอบของเนื้อหา รวมถึงจัดทำขั้นตอนการปฏิบัติงานและกำหนดระยะเวลา ในการจัดทำข้อมูลต้นฉบับให้ชัดเจน เพื่อความเป็นมาตรฐานในการปฏิบัติงาน มีการวางกรอบ หรือโครงเรื่องของเนื้อหาให้สอดคล้องกับชื่อเรื่องหรือประเด็นที่ต้องการศึกษา และควรนำเสนอ เนื้อหาในแต่ละประเด็นให้มีความเชื่อมโยงกัน มีการศึกษาค้นคว้าข้อมูลและเรียบเรียงเนื้อหาให้มีความน่าสนใจ โดยนำเสนอข้อมูลเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานและการดำเนินงานของ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือเรียบเรียงเนื้อหาในมุมมองที่ยังไม่เคยมีการเสนอในมุมมองนี้มาก่อน มีการเขียนหรือเรียบเรียงข้อมูลให้มีความถูกต้อง ชัดเจน แหล่งข้อมูลที่น่ามาใช้ควรมีการสืบค้น ย้อนกลับได้ และควรมีความน่าเชื่อถือ รวมถึงควรมีการอ้างอิงแหล่งข้อมูลที่น่ามาใช้ให้มีความถูกต้อง ตามมาตรฐานวิชาการ ในการจัดทำข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ ควรมีการ ตรวจสอบข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน มีการรวบรวมข้อมูลจัดทำเป็นฐานข้อมูลหรือองค์ความรู้ในทฤษฎี หรือแนวคิดที่เกี่ยวข้อง เพื่อสามารถนำมาใช้ประโยชน์และต่อยอดองค์ความรู้ได้อย่างสะดวก รวดเร็ว รวมถึงมีบรรณาธิการ หรือ peer review ในการตรวจอ่าน เพื่อลดข้อผิดพลาดในการจัดทำ ในเรื่องเนื้อหาและรูปแบบ เพื่อให้บทความได้รับการแก้ไขให้ถูกต้องสมบูรณ์

3. ด้านช่องทางการเผยแพร่

มีการเพิ่มช่องทางการเผยแพร่ให้มีความหลากหลาย และเข้าถึงง่าย อาทิ จัดทำรหัสคิวอาร์เพื่อให้สามารถสแกนเพื่อเข้าถึงเอกสารได้โดยง่าย หรือ จัดทำอินโฟกราฟิกเพื่อเป็น สื่อประชาสัมพันธ์ให้มีความน่าสนใจมากยิ่งขึ้น มีการสร้างความร่วมมือกับเครือข่ายหรือองค์กร ที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์เอกสารของหน่วยงานและเป็นการเผยแพร่ข้อมูลร่วมกัน

5.2 ข้อเสนอแนะ

5.2.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร โดยสำนักวิชาการ ควรมีการส่งเสริมและ สนับสนุนให้มีการพัฒนาศักยภาพของบุคลากร ด้านการเขียนงานวิชาการและงานวิจัย ตลอดจน

การเรียนรู้งานอื่นที่เกี่ยวข้อง และเพื่อสร้างเครือข่ายการแบ่งปันองค์ความรู้ด้านวิชาการร่วมกันอย่างต่อเนื่อง

5.2.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการปฏิบัติงาน

1) บุคลากรผู้ปฏิบัติงานควรมีการแบ่งปันความรู้ร่วมกัน โดยอาจทำเป็นแฟ้มภูมิปัญญาในเรื่องหรือประเด็นหัวข้อต่าง ๆ เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของบุคลากรร่วมกัน อีกทั้งควรมีการจัดทีมที่สอนน้องทั้งในเรื่องการสืบค้นข้อมูล ทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ รวมถึงทักษะทางภาษาอังกฤษในการสืบค้นข้อมูลเพื่อให้สามารถหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องในประเด็นหรือเรื่องที่ศึกษาได้อย่างรวดเร็วและตรงตามความต้องการ อีกทั้งควรมีการจัดทำแนวทางในการจัดทำบทความวิจัยปริทัศน์ให้ชัดเจนเพื่อให้บุคลากรมีการปฏิบัติงานที่มีทิศทางเดียวกันและมีมาตรฐานในการปฏิบัติงาน

2) ควรมีการส่งเสริมให้มีการเผยแพร่บทความวิจัยปริทัศน์สู่สาธารณชน ในรูปแบบการประชุมแสดงความคิดเห็น (forum) เพื่อประโยชน์แก่บุคคลในวงงานรัฐสภา ผู้ที่สนใจ เนื่องจากเป็นข้อมูลด้านวิชาการที่มีประโยชน์ และมีมาตรฐานทางวิชาการ

5.2.3 ข้อเสนอแนะในการศึกษาวิจัยในอนาคต

ควรมีการศึกษาความต้องการของผู้ใช้บริการต่อการให้บริการวิชาการของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เพื่อให้ทราบถึงความต้องการของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในประเด็นหรือหัวข้อที่เกี่ยวกับงานวิจัยภายใต้หัวข้อเรื่องนั้น ๆ เพื่อนำมาปรับปรุงและพัฒนาการจัดทำบทความวิจัยปริทัศน์ให้มีคุณภาพและตรงตามความต้องการของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต่อไป

บรรณานุกรม

- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2545). การคิดเชิงวิพากษ์ (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: ชักเชส มีเดีย จำกัด.
- เชษฐา ทองยิ่ง. (2558). องค์ความรู้ ทักษะ และสมรรถนะสำหรับการให้บริการทางวิชาการ :
ศึกษากรณีตำแหน่งวิทยากร กลุ่มงานบริการวิชาการ สำนักวิชาการ. กรุงเทพฯ:
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
- ธิดา โมสิกรัตน์. (2548). การเขียนผลงานวิชาการและบทความ. กรุงเทพฯ:
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- นภลัย สุวรรณธาดา. (2548). การเขียนผลงานวิชาการและบทความ. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- นักศึกษาอบรมหลักสูตรนักบริหารระดับสูง รุ่น 8 กลุ่มที่ 4. (2558). การพัฒนาเอกสารวิชาการ
เพื่อสนับสนุนการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติของสภาผู้แทนราษฎร. กรุงเทพฯ:
สถาบันพระปกเกล้า.
- ปิยะวรรณ ปานโต. (2560). แนวทางพัฒนาการจัดทำเอกสารงานวิจัยและพัฒนาเพื่อการเผยแพร่
ของสำนักวิชาการ. กรุงเทพฯ: สถาบันพระปกเกล้า.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์. (2557). แนวปฏิบัติที่ดีในการเขียนบทความปริทัศน์ (Review
Article). ปทุมธานี: สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน.
- วิภา ศุภจรรย์รักษ์. (2555). รูปแบบ หลักเกณฑ์การอ้างอิงและการเขียนบรรณานุกรม. กรุงเทพฯ:
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต, คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์.
- วิลาวัดย์ พิเชียรเสถียร. (2555). การสังเคราะห์ความรู้. สืบค้น 29 สิงหาคม 2561 จาก
web.bcnpy.ac.th/qa/images/stories/qa55/km1/5.pdf
- สิทธิ์ ชีรสรณ์. (2557). เทคนิคการเขียนบทความวิชาการ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ. (2555). จรรยาวิชาชีพวิจัยและแนวทางปฏิบัติ
(พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, สำนักนโยบายและแผน. (2560). แผนยุทธศาสตร์สำนักงาน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2561-2564. กรุงเทพฯ: สำนักการพิมพ์.
- สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, สำนักวิชาการ. (2563). คู่มือการจัดทำเอกสารวิชาการ
(ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2563). กรุงเทพฯ: สำนักการพิมพ์.
- สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, สำนักวิชาการ, คณะทำงานวิจัย. (2562). รายงานวิจัย
เรื่อง การสนับสนุนงานวิชาการของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรในกระบวนการ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.

ภาคผนวก

การจัดทำบทความวิจัยที่ต้น

ลำดับ	ชื่อเรื่อง	ผู้จัดทำ	ประเด็นหรือเรื่องที่ทำ	วิธีการได้มาซึ่งหัวข้อหรือเรื่องที่จะเขียน (ตอบได้มากกว่า 1)	องค์ประกอบตามมาตรฐานวิชาการ	รูปแบบของเอกสารและสิ่งพิมพ์ที่นำมาจัดทำบทความ (ตอบได้มากกว่า 1)	ประเภทของแหล่งอ้างอิง (ตอบได้มากกว่า 1)	ภาษาของแหล่งอ้างอิง (ตอบได้มากกว่า 1)
			☐ กฎหมาย/ การเมือง/การปกครอง/ภาครัฐ ☐ เศรษฐกิจ/ การเงิน/ การเกษตร/ พลังงาน ☐ สังคม/แรงงาน/ วัฒนธรรม/ สิ่งแวดล้อม	☐ เลือกตามความเชี่ยวชาญ ☐ เลือกตามความสนใจ ☐ เลือกตามความต้องการของสมาชิก ☐ รัฐบาล/ผู้บริหาร/ขรก./บุคลากรในหน่วยงานรัฐสภา ☐ เลือกตามความสนใจของสังคม	☐ ปก ☐ บทความ ☐ บทนำ ☐ เนื้อเรื่อง ☐ บทสรุปและข้อเสนอแนะ ☐ บทวิจารณ์/ความคิดเห็นของผู้จัดทำ ☐ เอกสารอ้างอิง/ บรรณานุกรม ☐ ภาคผนวก ☐ ภาพประกอบ/ตาราง/ แผนภูมิ	☐ วิทยานิพนธ์ ☐ รายงานวิจัย/ รายงานการศึกษา ☐ บทความวิจัย ☐ บทความวิชาการ ☐ การประชุม/สัมมนา ☐ ข่าว/สถิติ ☐ กฎหมาย/ระเบียบ/ ข้อบังคับ ☐ อื่น ๆ	☐ หนังสือ/รายงาน/ วิทยานิพนธ์ ☐ บทความ/วารสาร/นสพ. ☐ เว็บไซต์หน่วยงานราชการ ☐ เว็บไซต์สถาบันการศึกษา ☐ เว็บไซต์องค์กร/สถาบันวิจัย ☐ เว็บไซต์บริษัท/ธุรกิจ/เอกชน ☐ เว็บไซต์สำนักข่าว/นสพ./วารสาร/นิตยสาร ☐ เว็บไซต์บันเทิง/วาไรตี้ ☐ อื่น ๆ	☐ ไทย ☐ อังกฤษ ☐ อื่น ๆ
			☐ กฎหมาย/ การเมือง/การปกครอง/ภาครัฐ ☐ เศรษฐกิจ/ การเงิน/ การเกษตร/ พลังงาน ☐ สังคม/แรงงาน/ วัฒนธรรม/ สิ่งแวดล้อม	☐ เลือกตามความเชี่ยวชาญ ☐ เลือกตามความสนใจ ☐ เลือกตามความต้องการของสมาชิก ☐ รัฐบาล/ผู้บริหาร/ขรก./บุคลากรในหน่วยงานรัฐสภา ☐ เลือกตามความสนใจของสังคม	☐ ปก ☐ บทความ ☐ บทนำ ☐ เนื้อเรื่อง ☐ บทสรุปและข้อเสนอแนะ ☐ บทวิจารณ์/ความคิดเห็นของผู้จัดทำ ☐ เอกสารอ้างอิง/ บรรณานุกรม ☐ ภาคผนวก ☐ ภาพประกอบ/ตาราง/ แผนภูมิ	☐ วิทยานิพนธ์ ☐ รายงานวิจัย/ การศึกษา ☐ บทความวิจัย ☐ บทความวิชาการ ☐ การประชุม/สัมมนา ☐ ข่าว/สถิติ ☐ กฎหมาย/ระเบียบ/ ข้อบังคับ ☐ อื่น ๆ	☐ หนังสือ/รายงาน/ วิทยานิพนธ์ ☐ บทความ/วารสาร/นสพ. ☐ เว็บไซต์หน่วยงานราชการ ☐ เว็บไซต์สถาบันการศึกษา ☐ เว็บไซต์องค์กร/สถาบันวิจัย ☐ เว็บไซต์บริษัท/ธุรกิจ/เอกชน ☐ เว็บไซต์สำนักข่าว/นสพ./วารสาร/นิตยสาร ☐ เว็บไซต์บันเทิง/วาไรตี้ ☐ อื่น ๆ	☐ ไทย ☐ อังกฤษ ☐ อื่น ๆ

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ-สกุล	นางสาววิจิตรา ประยูรวงษ์
ตำแหน่งปัจจุบัน	วิทยากรชำนาญพิเศษ
คุณวุฒิการศึกษา	ศิลปศาสตรบัณฑิต (เกียรตินิยมอันดับหนึ่ง) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ อักษรศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ชื่อหน่วยงาน	กลุ่มงานวิจัยและพัฒนา สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
สถานที่ติดต่อ	สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร สำนักวิชาการ เลขที่ 1111 ถนนสามเสน แขวงถนนนครไชยศรี เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300
หมายเลขโทรศัพท์	0 2242 5900 ต่อ 5761